

HUM avisen

Fakultetsblad for Humaniora,
Aarhus Universitet

Nr. 5.

27. maj 1994

Fagene skal leve på lån

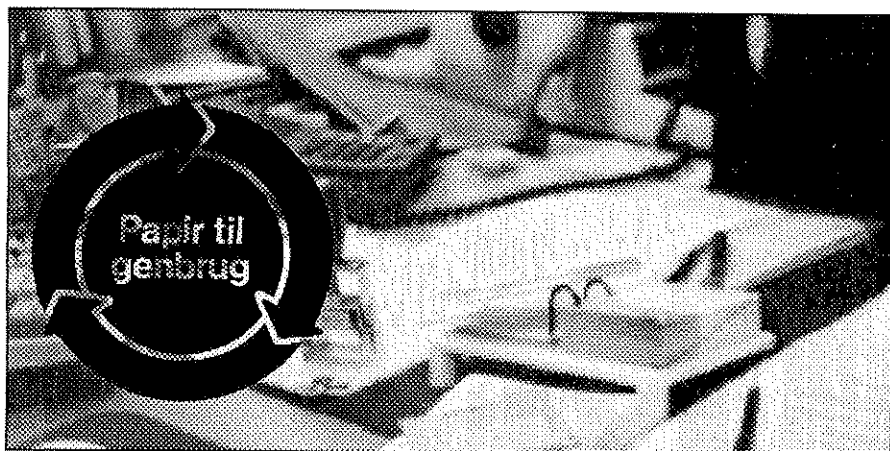
Talforskrækkelse og statistikfobi er ikke ukendte begreber på Humaniora. Nu skal institutterne til at lave underskudsbudgetter for at klare efterårets studenteroptag.

Side 10-11

Nøgle til sekretærerne

Sekretær-nøglen er vedtaget, men er den til at leve med?

Side 8-9

Der går tonsvis af papir over skrivebordene på universitetet. Men alt for lidt af det, der ryger ud, ender i papircontaineren. (Foto: Preben Dehlholm)

Universitetet bryder miljøloven

Miljøloven påbyder universitetet at sende sit brugte papir til genbrugsfabrikken. Men universitetet indsamler kun omkring en sjettedel. Ingen vil tage ansvaret.

Universitetet indsamler ikke nok af sit affaldspapir, men ingen vil tage ansvaret for at loven ikke bliver overholdt. Teknisk Forvaltning mener, at man med et dusin store papircontainer har gjort det let for universitetets personale at komme af med det brugte papir. Men mange på Humaniora synes,

at det er for svært at komme af med papiret.

Ingen vil tage ansvaret for den manglende indsamling, men efterlyser i stedet for et centralt initiativ.

Måske skyldes manglen på centrale tiltag, at det bedre kan betale sig for universitetet, hvis papi-

Den Blå Plan

er aldrig vedtaget og gælder frem til år 2000. Universitetet har en plan for den fysiske planlægning, der fortsat vil dele Humaniora.

Side 6-7

Næsten færdig med studiet?

Hverken blomster eller dagpenge kommer automatisk.

Side 19-20

Brugerbetaling på vej

Ekstra studier kan koste penge

Side 21

ret ender på forbrændingen i stedet for genbrugsfabrikken. Det er nemlig dyrere at få fjernet papiraffald end det almindelige affald.

Nu går universitetets direktør ind i sagen.

Læs mere side 3-4-5.

HUMavisen

2. årgang, nr. 5
27. maj 1994

Indlæg sendes til
HUMavisen
HF Sekretariat, Bygning 328
Aarhus Universitet
8000 Århus C

eller til redaktøren privat:
Svend Aage Mogensen
Skelagervej 215
8200 Århus N
Telefon 86 78 43 73

Redaktion:
Svend Aage Lund Mogensen
(ansvarshavende)

HUMavisen udgives af Fakultetsrådet ved Det Humanistiske Fakultet, Aarhus Universitet.

Det er HUMavisens formål at bringe meddelelser, information og debatstof til og om fakultetet i journalistisk bearbejdet form. Den redaktionelle linje er ikke udtryk for fakultetets officielle holdning. Hvor intet andet er anført, er alle artikler m.v. skrevet af redaktionen.

HUMavisen udkommer to gange hvert semester.

HUMavisen er gratis ved afhentning på fakultetet. Avisen sendes med intern post til alle ansatte på udgivelsesdagen og omdeles til Parkollegierne. Studerende på Jysk Åbent Universitet under Humaniora modtager avisen via deres underviser eller institut. Yderligere eksemplarer, eller gamle numre, kan bestilles ved henvendelse til redaktionen.

Redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte og redigere indlæg og meddelelser.

Tryk: Det Humanistiske Fakultets
Reproafdeling, Nord-Østre Hjørne.

Oplag: 3.000 eksemplarer.

ISSN 0908-5343

Indhold

Studier

Bifag på driftsøkonomi	22
Studieskift	23
Brugerbetaling for luksusstudier	21
Ny studievejledning på fakultetet	22
SU	21

Tema: Flere studerende

Institutterne skal leve på lån	10
Lokaleproblemer	11
Adgangsbegrænsning på sidefag	11
Søgning til medievidenskab	11

Artikler

Genbrugspapir på universitetet	3-4-5
Den Blå Plan	6-7
Sekretær-nøglen	8-9
Politisk struktur	12
Repræsentantskabets rolle	13
Seniorpolitik	14
Tjekkisk reddet	15
Færdig med studiet	19-20

Debat

Arbejdslededsstatistik	18
------------------------------	----

Kort Nyt

Slavisk flytter	17
Hvad Jysk Åbent kan føre til	16
Et minuts stilhed	16
Driftspuljen	15
Ny økonomimedarbejder	17
Øm Kloster	14
8-års reglen	16

Undervisning og seminarer	24-25
---------------------------------	-------

Nye bøger og tidsskrifter	26-27
---------------------------------	-------

Kalenderen	29
------------------	----

Navne	27-28, 30
-------------	-----------

Deadline

HUMavisen nummer 6

udkommer fredag 23. sept. 1994.

Deadline mandag 19. september 1994,

men helst før.

Indlæg modtages meget gerne på disketter,
som vil blive returneret (Word eller WP).

Brud på miljøloven

Heller ikke på Humaniora bliver miljøloven fulgt. Kun få steder bliver papiret indsamlet. Og det er der god økonomi i for universitetet.

Ingen vil tage ansvaret for at affaldspapir ikke bliver indsamlet til genbrug, selv om det er lovpligtigt. Institutterne mener, at det er universitetets ansvar og vice versa.

Universitetet har som statslig institution pligt til at indsamle "en væsentlig del" af sit papiraffald.

-Det definerer vi som mindst 50%, siger Peter Jonssen fra Miljøstyrelsens Husholdningsaffaldskontor.

På HUMavisens spørgsmål om der er tale om lovovertrædelse, når universitetet som helhed kun indsamler cirka en sjettedel, siger Peter Jonssen:

-Det er der slet ingen tvivl om.

Peter Jonssen erindrer ingen tidligere sager af samme karakter.

-Det er jo principielt utænkeligt, at en offentlig myndighed ikke efterlever loven. Der er jo tale om et tjenstlig påbud, siger han.

Politisk økonomi

På HUMavisens forespørgsel om Teknisk Forvaltning vil være mere aktive for at få indsamlet mere affaldspapir siger bygningsforvalter Ernst Nielsen, at det næppe er forvaltningens bord.

-Vi skal ikke træffe politiske beslutninger, siger han.

Det er dyrere at komme af med affaldspapir til genbrug end at få kørt affald direkte på forbrændingen. En øget mængde affaldspapir vil også betyde hyppigere tømninger af containere.

Mens det øvrige affald af sundhedsmæssige grunde alligevel skal fjernes med regelmæssige mellemrum, vil der ikke blive sparet penge på dén konto. Mere papir vil altså være lig med en direkte udgift for universitetet, som der ikke kommer kompensation for.

-Vi kan ikke påtage os ansvaret for, at papiret måske ikke bliver indsamlet i tilstrækkeligt omfang, mener Ernst Nielsen. Det er principielt det

samme med det radioaktive affald her på universitetet. Vi sørger for at gøre det let for folk for at komme af med det, også er det op til de respektive medarbejdere at udnytte mulighederne.

Musik har tidligere spurgt Teknisk Forvaltning om man kunne få opstillet en papircontainer i sin kælder, men fik afslag. I dag bliver papiret ikke indsamlet til genbrug på Musik, fordi der er "en halv park til nærmeste container".

Der er ikke nogen, der ønsker at sige direkte, at Teknisk Forvaltning, der som så mange andre er underlagt konstante sparekrav, har nedprioriteret sin aktive indsats for at få indsamlet papiret fordi det er dyrere.

Ikke koordineret

Universitetets Tekniske Forvaltning har opstillet omkring papircontainere rundt om på universitetets område, men koordinerer ikke selve indsamlingen.

-Vi får aldrig de ansatte til selv at løbe hen i en container med deres affaldspapir, siger bygningsforvalter Ernst Nielsen, så det må være op til institutterne selv at organisere indsamlingen af affaldspapiret.

-Og det er mange forskellige ordninger i gang, siger Ernst Nielsen.

Da loven kom forsøgte man at opsætte særlige affaldssække til papir, men det var ikke succesfuldt. Et lignende system bruges dog stadig i dele af den centrale administration.

-Entusiasmen omkring papirindsamling er nok faldet, erkender Ernst Larsen.

Fra papirkurv til forbrænding

Blandt fakultetets fire største institutter er det kun på Engelsk, at affaldspapiret bliver indsamlet. Hver

medarbejder har en lille kasse stående til genbrugspapir, som vedkommende selv skal gå i papircontaineren med.

-Men jeg tør da ikke garantere, at systemet virker 100%, siger institutleder Karl-Heinz Westarp.

På Nordisk, Historie og Musik ryger papiret i papirkurven. Fra papirkurven går papiret til forbrænding.

-Det kan vel heller ikke være det enkelte instituts ansvar at indsamle papiret, det må være et centralt anliggende, mener institutleder Henning Poulsen fra Historie.

På Center for Kulturforskning ender det organiske affald i centerets køkken, mens papirkurven kun er til papiraffald, som rengøringspersonalet sørger for kommer i den rette container, fortæller centerleder Lars-Henrik Schmidt.

Det er tilsyneladende det eneste sted, hvor der findes en sådan aftale med rengøringspersonalet. Da papirkurvene normalt ikke indeholder sorteret affald, går alt affald i kurven til forbrænding.

Ansvar

Heller ikke på fakultetets sekretariat indsamler man affaldspapiret. Kun fortrolige papirer, der bliver makuleret, og større fejlproduktioner ender i papircontaineren.

Sekretariatschef Ole Jensen erkender, at han ikke var klar over, at det

Fortsettes

Fortsat fra forrige side

er lovpligtigt at indsamle affaldspapir til genbrug.

-Jeg synes, at vi gør, hvad vi kan, siger dekan André Wang Hansen. Men vi kan jo ikke løbe i kælderens hele tiden med affaldspapir. Det er et spørgsmål om at prioritere sine ressourcer. Det ville være anderledes, hvis der var et system til indsamling af papiret.

-Jeg har ingen problemer med at sortere mit affald derhjemme, men jeg gør det altså ikke hér, siger dekanen, der mener, at det er svært at placere et ansvar for at loven bliver brudt.

-Det er vel den enkeltes moralske ansvar, mener dekanen.

Direktøren ind i sagen

HUMavisen forelagde sin research for universitetets direktør Stig Møller.

-Selvfølgelig skal vi bestræbe os på at skåne miljøet, og jeg tror heldigvis, at flere og flere indser, at vi skal skabe et bæredygtigt miljø.

-Hvis HUMavisen tal er korrekte, så er det jo trist. Jeg vil i hvert fald interessere mig for sagen, konkluderer Stig Møller.

Pris og kvalitet

Der er ikke længere nogen særlige forskelle i hverken priser eller kvaliteten på nyt papir og genbrugspapir på samme vis som for blot få år siden.

Det er dog stadigvæk ikke muligt at få gjort genbrugspapir helt skarpt hvidt, da det ikke bliver hverken klorbleget eller tilsat farve. Det kan heller ikke undgås, at der vil være små, fine 'fiberstykker' i papiret.

Laserprintere og kopimaskiner stiller store krav til papiret, fordi de er følsomme over for støv. Genbrugspapir fås i dag i såkaldt A-kvalitet, og mange kopimaskineproducenter sælger genbrugspapir under eget navn som velegnet papir til deres kopimaskiner.

Papir- og kopimaskineleverandører samarbejder om at godkende genbrugspapiret som kopipapir på lige fod med nyt papir. De værste erfaringer med genbrugspapir, som HUMavisen har kunnet opstøve, fortæller om en lidt hyppigere rengøring af maskinernes indre og lidt flere "paper jam"s ved meget hurtige kopimaskiner (over 80 kopier per minut).

HUMavisen trykt på nyt papir

Store trykkemaskiner er naturligvis mere sårbare overfor "paper jam"s, og vores trykkeri har derfor ikke ønsket at eksperimentere med et nyt papir til trykningen af avisen. Derfor er HUMavisen ikke trykt på genbrugspapir. Der går cirka 200 kg papir til et oplag af HUMavisen.

5% dyrere

Firmaet Borch/Winther har en kontrakt med staten om levering til statslige institutioner. Derfor kan universitetet få en speciel rabat. For tiden er prisen 30,45 kr. for 1000 ark genbrugspapir og 28,90 kr. for nyt papir, når man køber ind via universitetets centrale indkøbsafdeling.

Der kan forventes prisstigninger på alt papir på cirka 5% i maj måned og yderligere 20% til efteråret.

Priser

HUMavisen gik i byen efter priser på genbrugspapir - og der er store forskelle. Cyclus papiret er dansk, mens RC100 er tysk.

Leverandør	Mærke	Cyclus	RC100
Purup Graphic		60,75	-
Encore		-	36,00
CS Engros		35,27	-
Centrale Indkøbsafd.		30,45	-
Michaelis		-	29,50
HC-Papir		28,40	-

Priserne er indsamlet ultimo april/primomaj. De fleste firmaer har lovet prisændringer i løbet af maj måned. Alle priser er for 1000 ark 80 gram A4 hvidt 100% genbrugspapir ved indkøb af mindst en palle (120.000 ark) inkl. særlig rabat til universitetet og ekskl. moms.

Hvorfor genbrugspapir?

Det sparer energi. Det kræver kun halvt så megen energi at fremstille genbrugspapir som at lave helt nyt papir.

Det sparer vand. Fremstilling af et ton nyt papir kræver 85 kubikmeter vand mod blot 16 kubikmeter ved fremstilling af genbrugspapir. Vandbesparelsen ved produktion af et ton genbrugspapir er nok til at dække det daglige vandforbrug for 1.000 personer. Danmark bruger cirka 1,2 millioner tons papir om året.

Det mindsker forureningen. I øjeblikket ender 70% af det brugte papir på forbrændingen eller på lossepladsen. Ved forbrænding øges CO₂-udslippet, på lossepladsen er det med til at give en koncentreret forrådnelse, der kan forurene grundvand og udvikle metangasser, der også øger CO₂-forureningen. Der udledes 16 gange så lidt spildevand fra produktionen af genbrugspapir som fra nyt papir.

Det sparer valuta når vi kan bruge vores eget affaldspapir til at lave genbrugspapir på ny i stedet for at importere udenlandsk cellulosemasse (råpapir eller oppap). Næsten tre fjerdedele af dansk papirproduktion bygges på genbrug.

Men det redder ikke regnskoven.

Der er kun meget få tropiske træsorter, der egner sig til papirfremstilling og det kan sjældent betale sig. I Danmark går skovning og plantning lige op, men kun en meget lille del bliver brugt til papirfremstilling. I det øvrige Skandinavien går store dele af de fældede træer til papirfabrikker, men som helhed vokser skovene for tiden i de skandinaviske lande.

Ingen grøn indkøbspolitik

Selv om universitetet har "en særlig pligt" til at købe grønt ind, er kun mellem en halv og fem procent af papiret genbrugspapir.

Over 95% af det papir, som universitetet køber, er helt nyt papir, skønt loven om miljøbeskyttelsen kraftigt opfordrer de statslige institutioner til at købe grønt ind. På Humaniora bliver der kun brugt genbrugspapir enkelte steder, men flere efterlyser et centralt initiativ til at udforme en grøn indkøbspolitik.

Et af de få steder, man køber genbrugspapir, er på Musik, mens blandt andet Historie selv får lavet notesblokke af brugt papir. Men det er undtagelserne.

Finn Arler er leder af uddannelsen i humanøkologi og miljølære, der hører under Center for Sundhed, Menneske og Kultur, der igen hører hjemme på Institut for Filosofi.

HUMavisen spurgte ham, hvordan det står til med genbrugsfilosofien på papiret på denne Humanioras grønne højborg.

-Det står vist ikke så godt til, erkender Finn Arler.

-Vi brugte genbrugspapir, da vi hørte under Center for Kulturforskning, men nu er vi jo flyttet, og på Filosofi er der ikke samme tradition. Jeg bruger det da selv, men vores sekretariat gør altså ikke, siger Finn Arler, der understreger, at han smider sit affaldspapir i nærmeste papircontainer.

-Jeg tror heller ikke, at det hjælper at gøre noget ved holdninger decentralt. Der må et centralt initiativ til for at rokke noget.

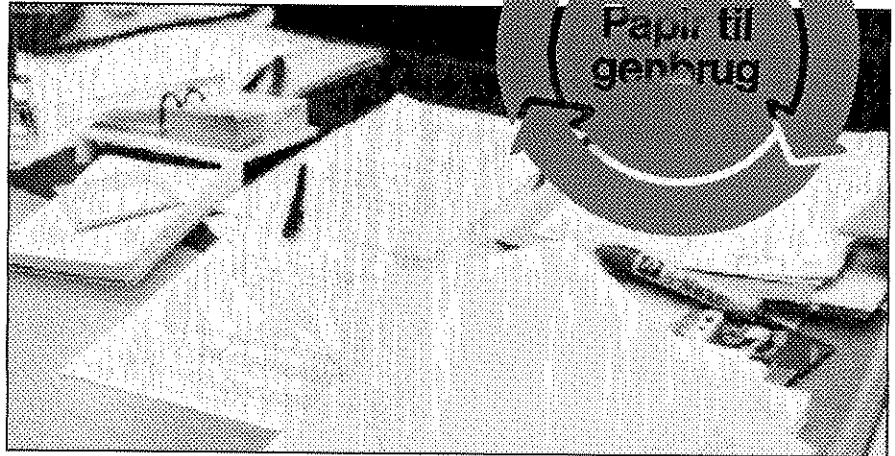
Ikke opfordret

Heller ikke fakultetssekretariatet bruger genbrugspapir.

-Vi har overladt papirindkøbet til trykkeriet, men vi har ikke bedt om at få hverken genbrugspapir eller andet miljøvenligt papir, erkender sekretariatschef Ole Jensen.

Men Det Humanistiske Fakultets trykkerier bruger heller ikke genbrugspapir.

-Der er ingen leverandører, der

Under en procent af det papir, som universitetets hovedleverandør bringer til Universitetsparken er genbrugspapir. (Foto: Preben Dehlholm)

råder os til det, siger typograf Annette Hoffbeck, og det er vores erfaring, at genbrugspapiret giver flere problemer i maskinerne.

-Vi har ikke nogen grøn indkøbspolitik her på sekretariatet, men hvis vi skal have én, så bør den udformes fra centralt hold via det centrale indkøb, mener Ole Jensen.

Ole Jensen er dog ikke fremmed overfor tanken om at indføre genbrugspapir. Sekretariatet bruger cirka 10.000 kroner om året på papir, så det vil koste omkring 500 kroner at skifte til genbrugspapir.

Dekan André Wang Hansen mener, at fakultetet er lidt grønt, når man er opmærksomme på problemet.

-Vi har netop købt en ny bil, og vi har med vilje ikke valgt den mest forurenende, siger dekanen.

Miljøstyrelsen har lanceret en mindre kampagne, der skal styrke den statslige, grønne indkøbspolitik og blandt andet udgivet en pjeceserie i januar måned, men den har endnu ikke fundet vej til Humaniora.

En halv procent

Eftersom både trykkerier og mange institutter køber selvstændigt ind, er

det langt fra alt papir, der bliver indkøbt via Den Centrale Indkøbsafdeling. Firmaet Borch/Winther er hovedleverandør til det centrale indkøb, og de kan fortælle, at man i 1993 solgte mindst 126 tons papir til universitetet. Heraf var ét tons genbrugspapir.

Assistent Svend Erik Poulsen fra universitetets indkøbsafdeling vurderer dog, at for hver ti paller nyt papir går der en halv palle genbrugspapir igennem afdelingen.

Genbrugspapirs andel af universitetets samlede papirforbrug ligger altså skønsmæssigt på mellem en halv og 5%.

Hos Borch/Winther fortæller man, at genbrugspapiret er på retur. Kunderne efterspørger i højere grad nyt papir, der er bleget uden klor. Tilsyneladende bliver det betragtet som "ligeså godt", prisen er den samme og papiret er skarpt hvidt.

Miljøstyrelsen har i 1993 udgivet rapporten Grøn, statslig indkøbspolitik og en pjeceserie om grøn politik på fem særlige områder; printere, kopimaskiner, terminalborde, gulvrensingsmidler og kantineservice.

Den Blå Plan

En plan, der aldrig er vedtaget, er grundlaget for Universitetets fysiske planlægning frem mod årtusindeskiftet. Det interne navn er "Den Blå Plan".

En "råskitse" fra Teknisk Forvaltning om universitetets kvadratmeterbehov har forvandlet sig til universitetets egen plan for 90ernes planlægning, selv om den aldrig er blevet vedtaget. Ifølge planen skal Humaniora fortsat være universitetets mest splittede fakultet.

Planen Aarhus Universitet mod år 2000, som Teknisk Forvaltning lagde sidste hånd på i august 1993, er aldrig blevet vedtaget i Konsistorium og har aldrig været på det humanistiske fakultetsråds dagsorden.

-Planen er en et forslag, en overordnet plan, men dog en plan, der har været behandlet med dekanerne og de fem fakulteter - også enkeltvis, siger kontorchef K. K. Petersen, der er leder af Teknisk Forvaltning.

Teknisk Forvaltning kalder selv deres rapport for en råskitse, og på Humaniora er der udbredt utilfredshed med at rapportens nye status - ikke mindst på grund af indholdet.

Teknokrat-plan

-Det er uacceptabelt, at det er Teknisk Forvaltning, der har besluttet, hvilke fag, der kan placeres sammen. De faglige argumenter må komme fra fagene og ikke fra universitetets teknikere, siger lektor Carsten Løfting (Romansk), der er medlem af Fakultetsrådet.

Planen tager for eksempel ikke hensyn til ønsker om fælles biblioteker.

Blandt andet Det Teologiske Fakultet har fremført detaljerede ønsker, men er ikke blevet imødekommet af rektor, der tværtimod står fast på, at Teologi skal flytte til Ortopædisk Hospital.

Planen er dog ikke mur- og nagel-

fast. Rektor kalder selv planen for en rullende plan, der altså kan ændre sig efter hver fuldført fase.

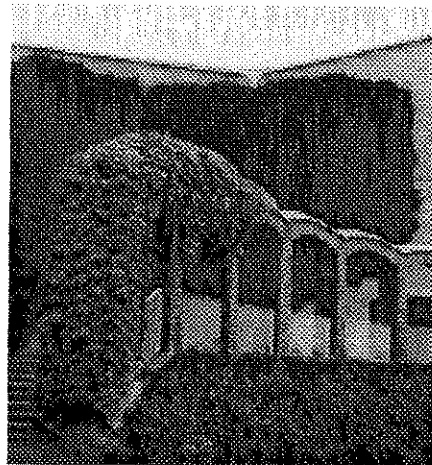
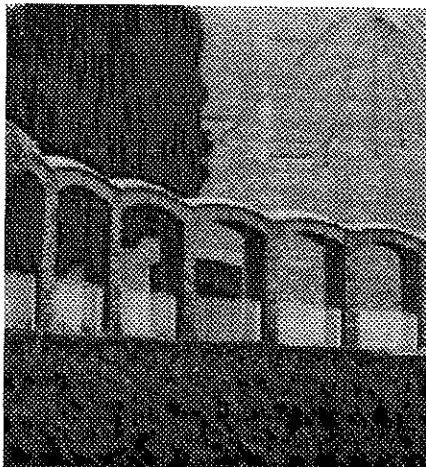
-Det er en hovedskitse, som er vores arbejdsgrundlag i dag, og som vi regner med at skulle arbejde efter de næste fem-seks år, men som selvfølgelig skal tilpasses udviklingen, siger K. K. Petersen.

Humaniora er et af de fakulteter, der kan imødesee en voldsom stigning i studentertallet de næste år. Men det bliver ikke indregnet i planen.

-Vi har ikke noget grundlag for at bruge prognoser og fremskrive udviklingen. Først når vi har de konkrete tal, kan vi dokumentere et større arealbehov overfor ministeriet og eventuelt få kompensation, siger K. K. Petersen.

Forvandlingen

Den Blå Plan var oprindeligt en redegørelse for universitetets arealbehov. Den beregner de enkelte fakulteters pladsbehov ud fra aktivitetstallene fra 1992 og givet et forslag til, hvordan fakulteterne kan placeres rent fysisk i

"naturlige geografiske interesseområder".

-Planen er et forslag, som er diskuteret sideløbende med Bygningsdirektoratet i Undervisningsministeriet, fortæller K. K. Petersen.

Ministeriet gav blandt andet lov til, at man kunne inddrage Langelandsgades Kaserne og Ortopædisk Hospital i beregningerne, selvom det endnu ikke var afgjort, om universitetet ville få lov til at disponere over kasernen af Aarhus kommune.

Efterhånden som efteråret gik på hæld og forhandlingerne med ministeriet blev intensiveret, skiftede planen tilsyneladende status.

I dag slår K. K. Petersen fast, at Den Blå Plan er universitetets argumentation for at få andel i puljen af anlægsbevillinger fra ministeriet.

Planen vil nu indgå i ministeriets 10-års investeringsplan, der sandsynligvis kommer i løbet af sommeren.

Den plan, der oprindeligt blev lavet for at give ministeriet nogle tal, har altså forvandlet sig til universitetets egen plan.

Humaniora delt

Den Blå Plan er også et forslag til placeringen af fakulteterne i "naturlige

Fortsættes

Fortsat fra forrige side

geografiske interesseområder". Humaniora vil - som nu - være det mest splittede fakultet, spredt over fire-fem bygningskomplekser.

Det mener K. K. Petersen er en form for praktisk tilpasning til de givne forhold.

-En af betingelserne, for at vi kunne få kasernen, var jo at vi kunne tilbyde kommunen noget attraktivt. Her bød de æstetiske fag sig til, og da de længe har ønsket at blive samlet, var det jo en god kombination.

-Vi kan heller ikke flytte Antikmuseet i kælderen under Hovedbygningen, og da de historiske fag også gerne ville tættere sammen, var det naturligt at samle dem her. Det er en gammel plan, der nu bliver realiseret.

-Også var det jo praktisk at samle sprogfagene på Trøjborg, hvor de fleste er i forvejen, fortæller K. K. Petersen.

"Sprogfag" og gruppepres

Men på "sprogfagene" er man forundret over klassifikationen. Klassisk filologi (under Oldtid & Middelalder) flytter sammen med de historiske fag, Slavisk Institut har fået husly i en barak bag kasernen, flere "sprogfag" definerer dem selv som områdestudier, og institutter som Nordisk eller Engelsk består af lige dele litterære studier og sprogforskning.

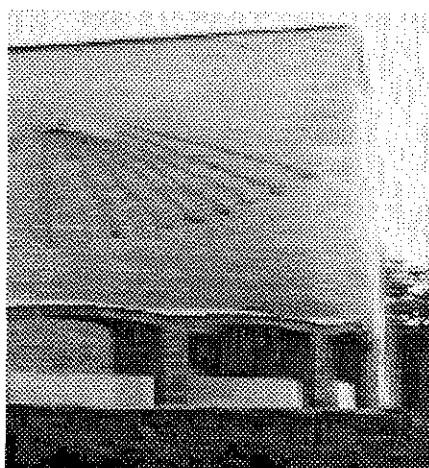
Carsten Løfting mener, at fakultetet bør protestere mod, at man ovenfra har besluttet at placere "sprogfagene" på Trøjborg, uden at fagene selv

er blevet spurgt om deres ønsker og behov.

Flere af "sprogfagene" ønsker at blive i eller flytte til Det Nord-Østre Hjørne, men omvendt har der heller ikke været argumenter fremme for en samling dér.

Humaniora består af mange, små institutter, og det gør det langt lettere at splitte op end for eksempel Samfundsvidenskaberne, der består af fire store.

Det er således kun de fag, der har optrådt som gruppe, de æstetiske og de historiske, der ser ud til at få deres umiddelbare ønsker opfyldt.

I langtidsplanen, som blev vedtaget i efteråret, stiler fakultetet mod en samling omkring Statsbiblioteket; det vil sige Hovedbygningen, kasernen og "Øen", der i dag rummer Samfundsvidenskaberne.

Politisk farbar

-Den rullende plan er en politisk farbar vej. Overordnet set er det en kvadratmeter-forbedring for både universitetet og for Humaniora, siger dekan André Wang Hansen.

-Humaniora står endda "først i køen" til udvidelsen, eftersom kasernen bliver første etape i udvidelsen.

Dekanen vil stadigvæk arbejde for det mål, som fakultetet har sat i sin langtidsplan, men understreger, at forhandlingerne foregår løbende, hvorfor det ikke er kloget at stå fast på én strategi.

-Så risikerer vi at blive løbet agterud, mener han.

André Wang Hansen afviser blankt, at Humaniora skulle (true med at) droppe kasernen for i stedet at få et mere samlet fakultet.

-Det vil være en tom trussel og tem-

melig dumt i den grad at sætte sig uden for indflydelse. Tværtimod er jeg meget glad for det fælles fodslag, der har været blandt de æstetiske fag i arbejdet med at få kasernen, siger dekanen.

-Vi har et kæmpe pladsbehov - og det bliver ikke mindre. Selvom vi måske ikke synes, at planen som helhed er ideel, så er det en stor forbedring.

-Det ligger også i kortene, at vi trods alt stort set selv kan bestemme, hvor de enkelte fag skal placeres inden for de arealer, som fakultetet får tildelt, siger dekanen.

Badmintonhal

Mens dekanen har valgt den realpolitiske linje, lyder der andre toner fra de studerende.

-Det er forkert at tage udgangspunkt i de nøgne kvadratmetertal og fordele kagen efter dem. Vi er forskere og studerende med andre behov end bare gulvplads, mener Thomas Jeppesen fra Studenterrådet.

-Vi bør i stedet tage udgangspunkt i, hvordan vi ønsker at indrette os, hvordan vi kan lave nogle funktionelle forsker- og studiemiljøer. For

eksempel åbne kontorer, nem adgang til computere, mulighed for at holde læsegruppemøder - eller bare en kafemaskine, foreslår han.

Han så også gerne mere visionære forestillinger som børnepasning eller badmintonhal tilknyttet universitetet flettet ind i en plan om den fysiske planlægning.

Sekretær-nøglen vedtaget

Det har taget over et halvt år for Fakultetsrådet for at nå frem til en fordelingsnøgle, der kunne samle et flertal i rådet. Men både sekretærer og institutter er stærkt utilfredse. Det er nu op til Samarbejdsudvalget at finde ud af, hvordan den skal føres ud i livet.

Mod TAP-gruppens stemmer vedtog Fakultetsrådet på sit majmøde den ny nøgle for institutsekretærer og -bibliotekarer. Samtidig bliver principperne bag den vedtagne nøgle hårdt angrebet fra flere sider.

-Den kan vi ikke leve med, konstaterer Histories institutleder Henning Poulsen.

-Det er chokerende læsning, mener Signe Frits, der er korrespondent på Engelsk og valgt af TAP-gruppen til både Repræsentantskabets formandskab og Samarbejdsudvalget.

Dekan André Wang Hansen er klar over, at nøglen vil skabe turbulens.

-Det er den mest *diplomatiske* model, som vi har kunnet finde frem til, siger dekanen, men enhver nøgle er et kompromis mellem modsatrettede interesser.

Mekanikken

Fra de 35 årsværk, der er afsat til institutsekretærer og -bibliotekarer, får hvert af fakultetets 22 sekretariater får 0,3 årsværk som grundbevilling og dertil 0,3 årsværk per studienævn, hvor der er mindst 30-40 studerende. 14 årsværk bliver fordelt på denne måde.

De resterende årsværk bliver delt i to puljer med godt 9 årsværk fordelt efter instituttets andel af det samlede antal studieårsværk på fakultetet og andre godt 9 årsværk efter instituttets andel af det samlede antal VIPere (videnskabeligt personale).

Begge dele bliver udregnet på baggrund af et gennemsnit for de sidste to år. Men derudover bliver VIP-tallet beregnet som et gennemsnit af antallet af fastansatte lærere og det antal, som instituttet faktisk er normeret til.

Det betyder, at en VIP-overbemanding kun "tæller halvt" i sekretær-nøglen. Modsat betyder det også, at underbandede institutter må regne med den samme beskæring. Her

bliver det undervisningsassistenterne, der kun "tæller halvt" i sekretær-regnskabet.

2,5 årsværk står udenfor nøglen. Det drejer sig om sekretærarbejdet med Jysk, Center for Kulturforskning, Nordatlantiske Studier og solo-undervisningen på Musik.

Ved nyansættelse eller ansættelse af en vikar for en længere periode vil normeringen for det pågældende institut dog blive beregnet påny.

Kompensation for udvalgsarbejde og Jysk Åbent Universitet (JÅU) vil blive modregnet i nøgletallet, hvis instituttet er overbemandet jævnfør nøgletallene.

Nøglen bliver kun ajourført én gang om året i forbindelse med budgettet, uanset om der sker forandringer i antallet af studerende eller lærere.

Fanget i fortiden

Dekanen mener, at nøglen giver en sikring for fremtiden.

-Nu ved fagene, at sekretærbemandingen følger belastningen.

Men det synspunkt er institutleder Henning Poulsen ikke enig i.

-Bemandingen følger belastningen for to år siden. Men selv på Historie kan vi jo ikke sætte sekretæren til at lave to år gamle eksamensindtegninger, noterer Poulsen sig.

Historie har de seneste par år været udsat for voldsom vækst og kan næste år regne med en produktivitet på mindst 240 studieårsværk. I sekretær-nøglen er Historie beregnet til 168 årsværk, fordi den bliver beregnet efter de sidste to års gennemsnitlige studieårsværk.

Umulige kvotienter

Henning Poulsen sætter også spørgsmålstegn ved det rimelige i, at der bliver givet 0,3 årsværk (eller halvanden dag per uge) per studienævn.

-Arbejdet er mere afhængig af antallet af studerende, der søger om

dispensationer og antallet af sagsbehandlinger. Det eneste, der er fælles for studienævnene som sådan, er et par månedlige referater fra møderne. Men det tager ikke halvanden dag hver uge, mener Henning Poulsen.

Poulsen bemærker, at nøgleprincipperne kan inspirere institutterne til at følge enten eksemplet fra Romansk, hvor der er tre studienævn (for fransk, spansk og italiensk) eller Moesgård, hvor man har opdelt instituttet i tre afdelinger og dermed fået tre sekretariater.

Alt andet vokser

-Alt andet vokser undtagen bevillingen til sekretærerne. På trods af at decentraliseringen betyder, at vi får mere og mere arbejde - eksempelvis i forbindelse med eksamensindtegningen, siger Signe Frits.

-På mit eget fag rejser halvdelen af de studerende udenlands. Det er der et stort arbejde med, men det figureerer ingen steder, fordi eksamener fra udlandet ikke tæller med i antallet af studieårsværk, fortæller Signe Frits.

Oprindeligt fik universitetet tildelt 0,25 TAP per VIP, men det skar ministeriet ned til 0,20. Efter den ny nøgle, der altså tager hensyn til meget andet end VIP-bemandingen, er fakultetets gennemsnit på 0,18-0,19 TAP per VIP.

TAP/VIP-kvotienten bliver lavest på de store fag; 0,14 på Historie og Musik, 0,15 på Engelsk, Nordisk og Romansk.

Signe Frits forstår heller ikke, at den samlede bemanding skal låses fast på 35 årsværk, mens studenteroptaget stiger 30% til efteråret.

-Det har man på forhånd givet lærerstillinger til at klare, mens sekretær-bevillingen er frosset fast.

Der vil først blive taget stilling til

Fortsættes

Fortsat fra forrige side

en udvidelse af den samlede sekretær-normering ved behandling af budgettet, men det er besluttet, at den skal stige med cirka 1 årsværk per 100 studieårsværk.

Fra 35 til 41 til 35

På Sandbjerg-seminaret i efteråret vedtog fakultetet, at fakultetet skulle have en nøgle for sekretærstillingerne på samme måde som der eksisterer en nøgle for lærerstillingerne. Den skulle løse spørgsmålet om sekretærstillingerne en gang for alle.

Sekretærene havde årene forinden måttet lægge øre til rygter om, at fakultetet var overbemandet, indtil den daværende Steen Busck i 1993 fik foranstaltet en undersøgelse af sekretærernes arbejde og fastslog på den baggrund, at sekretærene ikke ville blive udsat for nedskæringer.

Men umiddelbart før dekanen gav sin garanti, havde man på Sandbjerg-seminaret ved en fejl opereret med i alt knap 41 sekretær-årsværk for hele fakultetet og ikke de godt 35, som der for tiden var (og er) ansat. I det første forslag til nøgle, som dekanatet havde lavet, kunne stort set alle sekretariater pludselig forvente øget bemanding.

Da Fakultetsrådet senere opdagede fejlen, der også havde sneget sig ind i langtidspanens tekst, fastholdt rådet, at der ikke skulle ændres ved normeringen på 35 årsværk, og at nøgleprincipperne desuden skulle tænkes igennem igen fra bunden af.

Kompromis

Det er de blevet i både Planlægningsudvalget og Fakultetsrådet, og den nuværende nøgle er det kompromis, som udvalg og råd efter fem måneder er nået frem til.

Nøglen bærer et tilsyneladende præg af baglæns regning. Der vil kun finde få ændringer sted.

Ifølge nøglen er Romansk og Informations- og Medievidenskab de mest underbemandede sekretariater med henholdsvis 0,9 og 0,5 årsværk. Til gengæld er Engelsk, Nordisk og Musik overbemandet med 0,4, 0,7 og 0,9 årsværk.

Der blev ikke talt stemmer op, da Fakultetsrådet vedtog nøglen, men hele TAP-gruppen tog afstand fra nøglen, mens de studerende holdt sig

udenfor diskussionen.

Henning Poulsen havde foreslået Fakultetsrådet at droppe nøglen helt og tage stilling til sekretæransættelser ad hoc, fordi det efter hans mening er umuligt at regne sig frem til en præcis og retfærdig model.

Ingen ambulance

Mens Fakultetsrådet vedtog en ambulancetjeneste for VIP-nøglen til at råde bod på uventede ubalancer på grund af det store optag til efteråret, er der ikke vedtaget en tilsvarende ordning for sekretærene.

-En ændring i VIP-antallet vil jo også afspejle sig i sekretær-nøglen, siger André Wang Hansen og tilføjer, at på samme måde som undervisningsassistenterne er en "buffer" i forhold til de fastansatte lærere, er der en mulighed for at ansætte kontormedhjælpere, hvis et sekretariat midlertidigt bliver usædvanligt overbebyrdet.

Op i

Samarbejdsudvalget

En lang række sekretærer havde bedt om, at nøglen ikke blev vedtaget før den havde været behandlet på et møde i Samarbejdsudvalget, men det modsatte dekanen sig.

-Det vil være ledelsesmæssigt forkert, siger dekan André Wang Hansen. Det er Fakultetsrådet, der skal beslutte en nøgle. Så skal vi i Samarbejdsudvalget finde frem til, hvordan nøglen mest hensigtsmæssigt kan føres ud i livet.

Dermed slår dekanen også fast hvem, der leder og fordeler arbejdet.

-Men det er klart, at vi er lydhøre, hvis det viser sig, at vi har overset noget vigtigt, tilføjer dekanen. Som enhver anden beslutning kan sagen jo tages op igen.

Rokeringer, ikke fyringer

Dekan André Wang Hansen kan ikke forestille sig, at der bliver tale om afskedigelser på grund af den nye nøgle, sådan som situationen er nu.

-Tværtimod befæster nøglen den nuværende TAP-bemanding på fakultetet, og det er en sikring af de ansatte i forhold til tidligere, mener deka-

nen, der tilføjer, at det nu er Samarbejdsudvalget, der skal diskutere, hvordan nøglen skal implementeres.

-Nøglen skal jo ikke følges mekanisk. Der skal være en rimelighed i det - sekretærer er ikke bare brikker, man flytter rundt med, understreger dekanen.

Der vil kun blive foretaget ændringer og/eller givet kompensation i form af medhjælpstimer, hvis over- eller underbemandingen overstiger 0,2 årsværk.

Fakultetsrådets beslutning slår fast, at ingen sekretærer vil blive flyttet mod deres ønske, hvis det indebærer et skift af hovedansættelsessted, eksempelvis fra Moesgård til Trøjborg.

Udlån for et mindre antal timer kan ske efter en drøftelse med medarbejderen og dennes institutleder.

Fakultetet har tidligere haft dårlige erfaringer med at flytte halve eller kvarte stillinger selv om alternativet var at fyre, hvor der var overbemandet og ansætte, hvor der var underbemandet.

På Fakultetsrådets møde efterlyste den tidligere dekan, Ole Høiris Nielsen, en plan for, hvordan man kan indregne den nødvendige fleksibilitet i en langsigtet plan, der tog højde for at behovene vil variere i de kommende år og som måske kunne overflødig-gøre en "flytteordning".

Samarbejdsudvalget mødes den 8. juni, Fakultetsrådet den 13. juni.

Over- og underbemanding

Overbemandede sekretariater

- * Musik
- * Nordisk
- * Engelsk
- * Litteraturhistorie
- * Cekvina

Underbemandede sekretariater

- * Romansk
- * Inform.- og Medievidenskab
- * Æstetisk Kulturarbejde
- * Klassisk Arkæologi

Institutterne skal leve på lån

Institutterne skal budgettere med underskud for at finansiere den kommende rekordårgang.

Det koster penge at undervise den kommende kæmpeårgang, der starter til september. Derfor har fakultetet givet institutterne lov til at budgettere med underskud for at kunne finansiere undervisningen. Pengene kommer tilbage, hvis tilstrækkeligt mange studerende består eksamen. Det økonomiske ansvar kommer i højere grad end tidligere til at hvile på fagene, men dekanen frygter ikke, at det vil give økonomistyringen forrang for kvaliteten i undervisningen.

Hidtil har institutterne kun haft muligheden for at spare penge op, hvis man ikke brugte hele sit annu inden regnskabsårets udløb. Men pengene til at undervise de mange nye studerende klirrer efter taxametertilskuddets principper først i kassen, når eksamen er i hus. Derfor kan institutterne nu også trække over på deres konto hos fakultetet.

Usikre tal

Institutterne skal altså beregne den forventede indtjening for det kommende år. Indtjeningen hviler på antallet af beståede eksamener, så institutterne skal til at operere med måske lidt uvante begreber som *effektivitet* og *produktivitet* for at kunne lægge et budget og en undervisningsplan.

Budgetlæggernes første problem er at gætte på hvor mange, der bliver optaget på de enkelte fag efter at fakultetets optagelsessystem er blevet ændret.

Selv om fakultetssekretariatet har lavet en prognose på baggrund af kvote 2-ansøgstallene, har man valgt ikke at bruge tallene.

-Tallene er meget usikre, og vi vil ikke risikere at skabe en falsk tryg-

hed med sådan et regnestykke, siger sekretariatschef Ole Jensen.

I stedet for foreslår Ole Jensen, at fagene hver især laver et kvalificeret bud på optaget ved at se på ændringerne i kvote 2-tallene og ændringerne i optagelsesområdernes fagsammensætning.

Når de endelige optagelsestallene foreligger allersidst i juli måned, vil sekretariatet dog udsende en opgørelse.

Det næste problem er at forudsige hvor mange, der falder fra og hvor mange, der består, men også her må fagene bygge på erfaringerne.

Økonomisk ansvar

Institutterne kommer altså i højere grad til selv at stå for den økonomiske planlægning end tidligere. Dekanen mener dog ikke, at fakultetets ledelse har truffet et modigt valg ved at lade institutterne gå i økonomisk løsdrift.

-Alternativet var, at det var fakultetet, der finansierede meroptaget, siger dekan André Wang Hansen, men for det første er fagene bedre til at lave de konkrete vurderinger, og for det andet tror jeg, at det giver både en større forståelse for og en øget ansvarlighed i budgetlægningen at gøre det på denne måde.

Hermed kan man sige, at økonomien er decentraliseret i bund. Først besluttede ministeriet, at universiteterne hver fik en pose penge til at løse samtlige problemer - også de uforudsete. Sådan har universitetet også gjort overfor fakulteterne, og nu er princippet altså til dels ført videre til institutterne.

Der er også lagt op til, at den økonomiske detailplanlægning fremover mere bliver et anliggende for institut-

terne end en sag for fakultetet.

Ambulancetjeneste

Hvis der opstår ekstreme situationer, hvor et fag bliver løbet over ende af nye studerende, står fakultetet klar med en "ambulancetjeneste". Hvordan denne redningsservice vil udmønte sig i praksis - og hvad det vil koste - kommer an på det enkelte tilfælde. Urealistiske budgetter (for eksempel "1 lærer per 25 studieårsværk / ingen falder fra / alle består") vil dog næppe få fakultetet til at rykke ud med pengesprøjten.

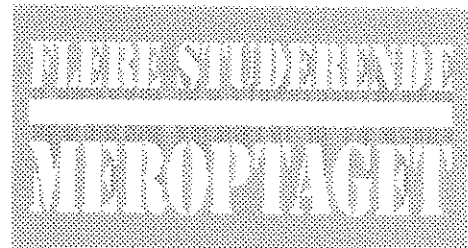
Dekanen er ikke nervøs for at institutterne ikke kan styre økonomien. Ordningen vil blive evalueret til næste sommer, og institutterne har (tilsammen) en pæn opsparring stående i øjeblikket.

Kvalitet

Som følge af taxameterprincippet, får fagene penge efter, hvor mange studerende, der består. Det økonomiske incitament, som princippet giver fagene til at holde en lav dumpeprocent, bliver ikke mindre, nu hvor fagene selv skal stå for den økonomiske styring.

Men dekanen er ikke nervøs for at fagene vil ændre på forholdet mellem kvantitet og kvalitet.

-Fakultetet skal sørge for at være i balance på det punkt, og alle er klar over, at det på langt sigt ikke kan betale sig at slække på vores varemærke, nemlig kvaliteten, siger André Wang Hansen.

Adgangs- begrænsning på sidefag

*Men taberne i lodtrækningen
kommer måske på venteliste*

Flere sidefag og suppleringsuddannelser på Humaniora har indført adgangsbegrænsning, selv om fakultetet anerkender, at de studerende har ret til frit studievalg.

Dekanen har i et brev opfordret fagene til at trække lod mellem ansøgerne, hvis der ikke er pladser nok og sætte taberne i lodtrækningen på venteliste. De vil så have første prioritet til næste år, hvis interessen altså stadig består til den tid.

Dekanen agter at gøre proceduren obligatorisk fra 1995.

Det skal fremover være fakultetet, der endeligt afgør, hvorvidt et fag overhovedet må foretage begræns-

ninger.

Fagene vil derfor næppe få lov til at begrænse optaget på sidefag med eksempelvis et stort forventet optag på grunduddannelsen som argument.

Kunsthistorie har de seneste år oplevet en eksplosiv stigning i antallet af studerende på sidefag, og nu bliver optaget begrænset til hvor mange, der kan være i formningslokalerne.

Ansøgningsfristen til side- og suppleringsfag er i år onsdag 1. juni, hvilket er en måned tidligere end normalt. Ansøgningsfristen er flyttet for at hjælpe institutternes planlægning.

Stor søgning til Medievidenskab

Det nye studium i medievidenskab tegner til at blive populært. Studiet starter for første gang i efteråret med 30 pladser, hvoraf de ni pladser skal fordeles blandt kvote 2-ansøgerne. Det bliver der ingen problemer med. 254 har søgt om at komme ind på Medievidenskab, hvoraf 82 havde faget som 1. prioritet. Det svarer nogenlunde til søgningen til Musik eller Dramaturgi.

Lokaleproblemer

Den kommende rekord-årgang vil meget forudsigeligt forværre de allerede eksisterende lokaleproblemer, men der er udvidelser på vej.

Inden studiestarten vil de gamle administrationslokaler på Trøjborg være ombygget til undervisning, og fakultetet vil også få nye lokaler i sidebygningen fra Teologi mod Ringgaden.

Endelig er der i øjeblikket forhandlinger igang om at leje midlertidige lokaler i den lukkede Barnow-trælasthandel ved Randersvej-Ringgade krydset.

Der er også anvendelige lokaler på Langelandsgade Kaserne, men dem har Naturvidenskaberne lejet sig ind på.

-Det har vi måske ikke været opmærksomme på, erkender sekretariatschef Ole Jensen. Men der skal jo

håndværkere i gang i bygningerne allerede i forårssemesteret, så det drejer sig altså om midlertidige lokaler langt væk fra det øvrige fakultet for et enkelt semester.

Reelle behov

På et møde med studielederne opfordrede fakultetets ledelse fagene til at være opmærksomme på de reelle lokalebehov for at undgå tomme lokaler. Eksempelvis blev det noteret, at mange af boksene i de to sproglaboratorier ikke virker, og det kunne måske være et udtryk for, at der kun er behov for ét, fuldt funktionsdygtigt, laboratorium.

Klokken 08.15

En mulighed, der ikke blev nævnt, var at lægge undervisningen på uma-

gelige tidspunkter som fra klokken 8 eller efter 16.

For eksempel har store institutter som Historie og Nordisk, der gerne ligger holdundervisningen i trettimers moduler, ifølge forårets læseplan ingen hold, der behøver at være friske klokken 8.15.

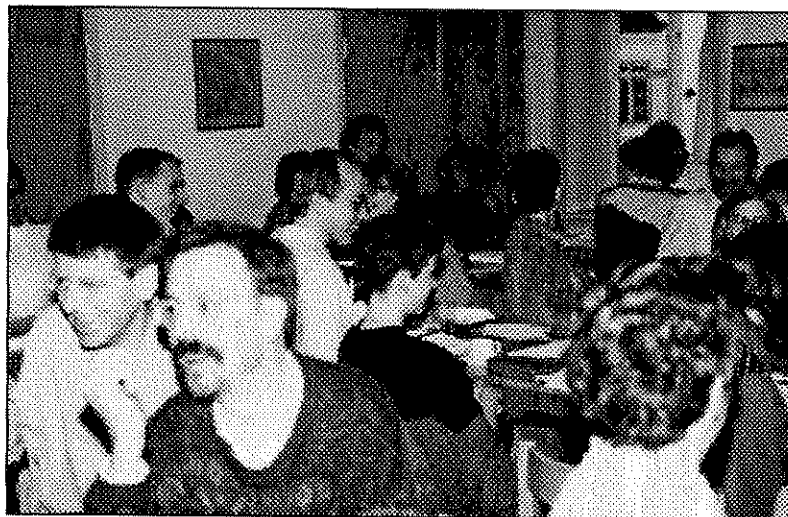
Edb-reservation

Foreløbig må fagene planlægge efter de forhåndenværende lokalers princip og revidere planerne, når nye lokalemuligheder eventuelt viser sig.

Universitetets Tekniske Forvaltning arbejder på at udvide et edb-system til reservation af lokaler, som i øjeblikket kører på Naturvidenskabernes, til hele universitetet. Det er dog usikkert, om det kommer i brug inden semesterstart.

Viden og magt

De studerende vil være med til informationsmøderne for studie- og institutlederne. Dekanen har afvist at indkalde dem - han vil ikke politisere møderne. Måske er konflikten et udtryk for at det halter med informationen ude på institutterne.

Ingen over og ingen ved siden af Repræsentantskabet - eller hvad? (Foto: Preben Dehlholm).

I løbet af foråret har fakultetet flere gange indkaldt enten studielederne eller institutlederne til informationsmøder. De studerende har overtalt dekanen til også at indkalde det humanistiske Studenterråd, men ønsker også, at de studerende i studienævnene og institutbestyrelserne bliver indkaldt. Det afviser dekanen. Dels for at begrænse deltagerantallet, dels for at undgå, at informationsmøder udvikler sig til politiske fora, hedder hans begrundelse. Nu vil de studerende spørge Fakultetsrådet, om det kan være rimeligt.

-Den information, man får på møderne, vil danne baggrund for beslutninger, der tages ude på fagene. Kan man så forvente, at lederne kan og vil viderebringe al information på neutral vis, hvis det er til egen ulempe ude på faget, spørger Thomas Jeppesen, der er de studerendes mand i Repræsentantskabets formandskab.

-Selv om møderne formelt er rent informative, så er møderne også velegnede til at diskutere, hvordan man i praksis løser et problem. På den måde kan møderne nemt blive konsensuskabende og altså et politisk forum, mener Thomas Jeppesen.

-Vi ligger ofte vandret for at informere fagene, og vi mener, at det er praktisk og meget effektivt at indkalde netop studie- eller institutledere for at få informationerne hurtigt ud,

siger dekan André Wang Hansen om motiverne til de nye mødetyper.

-Møderne skal ikke være ramme for hverken politiske diskussioner eller beslutninger, og jeg finder det dybt betænkeligt at politisere informationsmøderne, mener dekanen, og tilføjer, at fakultetet i forvejen har fora nok til at debattere de politiske afgørelser.

-Som demokratisk konsekvens af forslaget burde vi jo indkalde både studie- og institutledere og VIP-, TAP- og studenterrepræsentanter. Det er mindst fem personer fra hvert institut. Og dem har vi 19 af, konstaterer dekanen.

-Mens de studerende er med til at beslutte for eksempel studenteroptagets art og omfang i Fakultetsrådet, forekommer det ikke meningsfyldt, at de skal belemres med den rent tekniske tilrettelæggelse af sagen. Det er pres nok på de studerende i forvejen, mener André Wang Hansen.

Ledere

-Problemet opstår, fordi man nu er begyndt at adressere mødeindkaldelserne til studielederne, og ikke til studienævnene. Det er selvfølgelig en konsekvens af den ny styrelseslov. Men er det en konsekvens, vi ønsker her på fakultetet - og er den kommet for at blive, spørger de studerendes

Bettina Mogensen.

Dekanen ser dog gode grunde til netop at indkalde lederne.

-De ledere, som loven nu engang har sat på lederposterne har et ansvar og nogle pligter, som de er valgt til at udfylde og som de i øvrigt får tillæg for at forvalte. Det er blandt andet det job, de udfylder, når de kommer til informationsmøderne.

-Jeg går selvfølgelig ud fra, at lederne sørger for, at informationerne fra møderne strømmer videre i de rette sammenhænge.

Kommunikationsproblem

André Wang Hansen vil ikke afvise, at de studerendes ønske kan være et udtryk for at informationskanalerne ikke flyder helt støt på institut-plan.

-Det kunne tyde på, at der er nogle forhindringer undervejs, siger han.

-De studerende er jo blevet begrænset i indflydelse med den ny styrelseslov, og selv om fakultetet vogter skarpt om demokratiet, så er det nok mest på fakultetsniveau. Der er jo hverken noget Repræsentantskab eller Samarbejdsudvalg på institutterne. Så det er da muligt, at der er et reelt problem, siger dekanen, der anbefaler, at fagene diskuterer sagen før Fakultetsrådet behandler den.

Gidsler eller repræsentanter

Tvivl om Repræsentantskabets rolle i Fakultetsrådet

Repræsentantskabet er fakultetets højeste instans, men allerede efter ét års eksistens bliver der sået tvivl om fornuften i fakultetets politiske struktur. Har Repræsentantskabets observatører i Fakultetsrådet en reel funktion, lyder et af spørgsmålene.

Repræsentantskabet holder som hovedregel ét møde per semester, så Repræsentantskabets formandskab kan sjældent fortælle Fakultetsrådet, hvordan Repræsentantskabet forholder sig til de punkter, der er på rådets dagsorden.

Derfor diskuterede Repræsentantskabet på sit møde tidligere på måneden om tilstedeværelsen af Repræsentantskabets observatører blot er en legitimering af Fakultetsrådets beslutninger eller om har de en demokratisk funktion.

Eller som Hans Arndt (Lingvistik) spurgte: Er formandskabet gidsler eller repræsentanter, når de sidder som observatører i Fakultetsrådet?

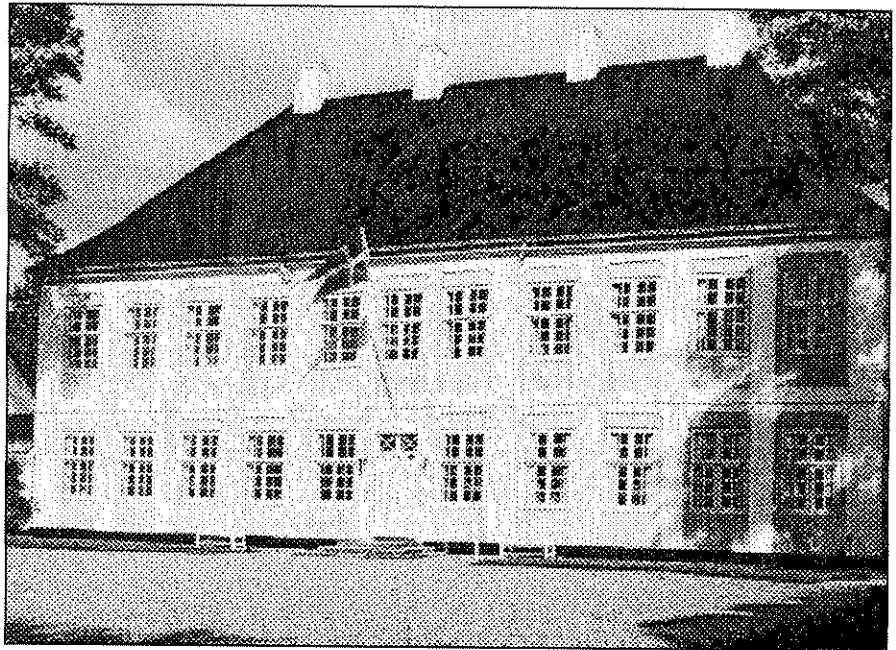
Og det var der flere bud på.

En del af Repræsentantskabets deltagere følte også, at de til tider manglede informationer om, hvad der foregik i Fakultetsrådet - før beslutningerne blev taget.

-Hvis vi skal repræsentere Repræsentantskabets holdning i enkeltsager, kræver det, at vi holder formøder før de månedlige møder i Fakultetsrådet om udvalgte punkter, mener lektor Calle Møller (Musik), der også sidder i formandskabet. Det kan vi godt gøre, men det var ikke den oprindelige plan med Repræsentantskabet, understregede han.

Vagthunde

-Vi skal sørge for at diskussionerne forbliver åbne og se til, at der ikke

Sandbjerg slot er en gang om året rammen for tre dages politisk diskussion om fakultetets politik. Til oktober skal Repræsentantskab og Fakultetsråd finde ud af, hvem der egentlig er slotsherre.

sker noget demokratisk betænkeligt i rådet, og se til, at den langtidspan, som Repræsentantskabet vedtog i efteråret, bliver fulgt til dørs, sagde Thomas Jeppesen, der sidder i formandskabet for de studerende.

-Repræsentantskabet skal diskutere de helt store sager - og kun dem - og derudover være en slags vagthund, mente den tidligere dekan, Steen Busck.

Hertil replicerede Hans Arndt med spørgsmålet om ikke alle Fakultetsrådets medlemmer er vagthunde.

Fortsættes på Sandbjerg

Repræsentantskabet besluttede, at det var for tidligt at evaluere den politiske struktur i bund, men at det i stedet for skulle ske på Sandbjerg seminaret sidst i oktober måned. I løbet af sommeren vil formandskabet få udarbejdet skriftlige oplæg til at sætte diskussionen igang.

Genvalg

Calle Møller (lærer på Musik), Signe Frits (sekretær på Engelsk) og Thom-

as Jeppesen (studerende på Litteraturhistorie) blev alle fredeligt genvalgt til Repræsentantskabets formandskab.

HUMavisen vil i sit september-nummer sætte fokus på fakultetets politiske struktur.

Sandbjerg 94

På Repræsentantskabet og Fakultetsrådets Sandbjerg-seminar 24.-26. oktober er følgende emner foreløbig foreslået sat til diskussion:

- * Evaluering af fakultetets demokratiske / beslutningsmæssige struktur
- * Fakultetets forskningspolitik: evaluering, organisering, finansiering, forskeruddannelse
- * Implementering af den ny humanistbekendtgørelse
- * Det store studenteroptag i 94
- * Plan for studenteroptaget i 95
- * Tværfagligt udvekslingssamarbejde

Seniorpolitik på vej

Det Humanistiske Fakultet skal have en seniorpolitik. Administrationen er ved at udarbejde en oversigt over de muligheder, der er for en medarbejder, der ønsker at gå af før de 67.

Fakultetsrådet har tidligere spillet ud med et forslag om at anvende en del af chef- og lokallønspuljen til fratrædelsesordningerne. Men der har ikke været megen respons på forslaget fra fagene.

-Det er en svær balance. Man vil sikkert gerne undgå at få nogen til at føle sig presset, siger sekretariatschef Ole Jensen.

Ole Jensen lægger vægt på, at en fratrædelsesordning altid vil være et

tilbud. Til gengæld understreger han også, at tilbuddet næppe varer evigt.

-Hvis for mange gør brug af tilbuddet, risikerer vi, at ordningen bliver for dyr.

Det kan blive tilfældet, når en meget stor del af fakultetets ansatte runder de 60, og dermed muligheden for at få en fratrædelsesordning, i løbet af 5 til 10 år.

Personen eller faget

Fakultetsrådets Økonomiudvalg havde indstillet, at der gives en kompensation på 200 timer i forbindelse med VIPers fratræden før pensionering, og at kompensationen ikke

skulle indregnes i VIP-nøglen for at motivere til brugen af ordningerne.

Rådet besluttede at udskyde beslutningen, indtil fakultetet har været gennem en principiel diskussion af seniorpolitikken. Et af principerne går på, om det er personen eller instituttet, der skal have kompensation.

I et konkret tilfælde valgte rådet dog at ansætte en afgående professor i 200 timer som ekstern lektor, så han kunne færdiggøre sit undervisningsudbud.

Administrationens redegørelse for fratrædelsesordninger kommer til efteråret.

Ny udgravning af Øm Kloster

Af Hans Krongaard Kristensen
Lektor, Afdeling for Middelalderarkæologi

I 1996 kan man på Øm Kloster Museum fejre 100-året for de første arkæologiske undersøgelser i landsbyen Emborg efter rester af Øm Kloster. I anledning af 100-års jubilæet vil Afdeling for Middelalderarkæologi i samarbejde med Skanderborg Museum og Øm Kloster Museum i år og de kommende to år iværksætte nye arkæologiske undersøgelser i klostertomten.

Afdelingen har tidligere stået for de arkæologiske undersøgelser i Øm. Ved en stor kampagne i årene 1975-78 udgravedes under ledelse af nuværende rigsantikvar Olaf Olsen den midterste del af Øm Klosters hovedkompleks. Herved skabtes der sammenhæng i den tidligere delte ruinpark.

Ved afslutningen af udgravningen i 1978 stødte man uden for ruinparken på rester af en stor bygning øst for hovedanlægget. Området er senere købt til ruinparken, og det er nu meningen at få et nøjere kendskab til

denne bygning og dens sammenhæng med det øvrige klosterkompleks.

Der har været fremsat forordninger om, at huset skulle være klostrets hospital, og placeringen stemmer da også med klosterinfirmariets traditionelle lokalisering i et cistercienserklosters samlede kompleks. Meget tyder iøvrigt på, at munkene i Øm i senmiddelalderen ikke kun tog sig af egne beboere men i stor stil drev hospitalsvirksomhed for omverdenen. Fra de ældre undersøgelser kendes både forskellige lægeredskaber og sygdomsmærkede knogler med spor efter kirurgiske indgreb. Bygningen er under alle omstændigheder interessant, og skulle det vise sig at være klosterets hospital, vil det netop i Øm være meget vigtigt med et bedre kendskab til dette hus.

Udgravningen skal iøvrigt også i forbindelse med jubilæet virke som en løftestang for en bedre udnyttelse af potentialet fra de mange tidligere undersøgelser.

Årets udgravning finder sted i perioden 24. maj - 10. juni. Gæster er velkomne. Museet er dog lukket mandage.

Vilhelm Grønbech Selskab

Vilhelm Grønbech har fået sit eget selskab. En gruppe videnskabsmænd har stiftet et *Vilhelm Grønbech Selskab*, der har til formål at "fremme kritiske studier, tolkninger og drøftelser af Grønbechs bidrag til og placering i dansk og international videnskab og kulturliv".

Selskabet appellerer til alle, der måtte sidde inde med papirer, noter, referater og lignende vedrørende Grønbechs virksomhed som universitetslærer, foredragsholder m.v. om at henvende sig.

Selskabet er åbent for alle.

Formand for selskabet er professor, dr.phil. Johnny Christensen fra Københavns Universitet, mens vores eget fakultet er repræsenteret ved foreningens næstformand, docent, dr. phil. Ole Thomsen (Oldtid & Middelalder).

Interesserede kan henvende sig til Johnny Christensen, Institut for græsk og latin, Njalsgade 92, 2300 København S. Telefon 3532 8140 eller 3834 4501.

Tjekkisk får studerende i '95

Slavisk Institut og fakultetet har indgået en aftale, der sikrer de tjekkisk-studerende og samtidig åbner for optag til studiet igen i 1995.

Slavisk har garanteret fakultetet, at de tjekkisk-studerende vil kunne fuldende deres uddannelse, også efter at den nuværende adjunktstilling i tjekkisk falder væk om tre år - uden krav om yderligere ressourcer.

Til gengæld for det treårige adjunktur må instituttet i to år lade sin professorstol stå tom.

Det står fast, at der ikke bliver

optaget studerende i 1994, og det skal genforhandles mellem instituttet og fakultetet, om der skal optages studerende i 1996.

Område i vækst

Dekan André Wang Hansen mener, at situationen omkring tjekkisk er normaliseret, men indrømmer, at det er usædvanligt, at undervisningen skal planlægges på denne måde.

-Men det er også en usædvanlig situation, understreger han.

Fakultetet vil stadig forsøge at opnå en såkaldt småfagsforpligtelse i

faget tjekkisk. Det er i øjeblikket København, der har forpligtelsen og dermed modtager det ministerielle tilskud, men principielt kan flere universiteter godt have den samme forpligtelse.

-Der er jo sket en voldsom udvikling i Østeuropa, og jeg håber, at ministeriet vil være med til at give flere ressourcer til dette område. Jeg synes, at vi med vores initiativ har gjort klart, at vi gerne vil opretholde faget, selv om økonomien taler imod det, siger dekanen.

1 million til særlige anskaffelser

Fakultetet har afsat en million i en såkaldt driftspulje til særlige apparaturanskaffelser på institut- og fakultetsniveau. Men institutterne skal være indstillet på at medfinansiere projekterne.

Når institutterne fremover søger om tilskud fra fakultetet til særligt dyre anskaffelser, skal de regne med selv at finansiere op til 50 procent af udgifterne.

-Dermed har vi givet et signal om, at puljen ikke blot vil tjene som forhøjelse af institutannua, siger sekretariatschef Ole Jensen, der dog understreger, at instituttets medfinansieringsdel sagtens kan ligge lavere end 50%. Det afhænger af den enkelte ansøgning.

Den ny driftspulje, der så vidt muligt skal erstatte særbevillinger, bliver i 1994 på en million kroner. Der er allerede disponeret over den halve million. 150.000 kroner går til edb-kabling af Center for Kulturforskning, mens andre 150.000 går til en ny tjenestebil efter at den gamle brød sammen. I øjeblikket behandles ansøgninger fra institutterne om de resterende 200.000 kroner.

Den resterende halve million vil blive anvendt i efterårssemesteret.

Fat en kontorelev

Mens TAP-bemandingen er ved at blive lagt i faste rammer, er der stadigvæk mulighed for at ansætte en kontorelev. Fakultetet har endnu nogle ubrugte midler til et par kontorelever i 1994.

Fakultetet er forpligtet til ansætte kontorelever, og pengene er øremærkede. De bliver returneret til staten, hvis der ikke bliver gjort brug af dem.

Yderligere oplysninger kan fås ved henvendelse til Lilian Broberg på fakultetssekretariatet.

Institut for Maritim Historie

Det Humanistiske Fakultet samarbejder med Fiskeri- og Søfartsmuseet i Esbjerg om at oprette et Institut for Maritim Historie under museet.

Fiskeri- og Søfartsmuseet har især fået assistance fra Historisk Institut i forbindelse med legalitetskontrol, ansættelsesvurderinger og bedømmelser.

I ph.d.-sammenhænge vil det nye institut fremover være knyttet til fakultetet.

Vil du bolle og bære til døden jer skiller?

Der er titlen på et af de mange foredrag ved Studenterkredsens sommermøde, der i år finder sted på Vallekilde Højskole den 8.-13. august. Der står kærlighed, lidenskab, lykke og lidelse på dagsordenen. Sommermødet vil kaste lys over hvor skrøbelig balancen mellem kærlighed og had er - både på det personlige og det storpolitiske plan.

På sommermødet vil blandt andet Pastoralseminariets rektor Mogens Lindhardt fortælle om den fornyede interesse for kirkebryllup, og mødedeltagerne vil også kunne høre filosofen Niels Thomassen, filmkritikeren Bo Green Jensen, litteraturkritikeren Henrik Wivel og sognepræsten Jan Ulrik Dyrkøb.

Udover foredragene vil sommermødet traditionen tro byde på sommerbal, festmiddag og gudstjeneste.

Prisen for deltagelse 1.645,- for hele mødet eller 400,- per døgn eller 40,- for et enkelt foredrag. Yderligere information og program kan fås ved henvendelse til Helle Rørbæk Hansen (8625 8476) eller Hans Jørgen Hansen (8620 9439).

Delegation nummer 7 på vej til Rusland

Af Thomas Petersen
Institutbestyrer, Slavisk

I 1989 startede et hold i russisk på Jysk Åbent Universitet. I 1991 stiftede Slavisk Institut for første bekendtskab med en lille russisk provinsby ved navn Toropets. Og i januar 1994 stiftedes på Slavisk Institut en forening ved navn TOROPA - Dansk-russisk selskab for Regionaludvikling.

Mellem disse begivenheder er der en rød tråd. Det er nemlig studerende fra det hold, der startede i 1989, og som i 1993 afsluttede deres grunduddannelse, der udgør grundstammen i den nye forening. Foreningen har navn efter den flod, der flyder gennem byen, der i øvrigt er placeret midt i det rigtige russiske kerneland, 700 km sydvest for Skt. Petersborg og 500 km vest for Mos-

kva. Byen har cirka 18.000 indbyggere og betjener et distrikt med cirka 32.000 indbyggere.

Foreningens samarbejdspartner er distriktets kommunalbestyrelse, hidtil kaldet sovjetten. Foreløbig er gennemført 6 udvekslinger, primært med det formål at studere hinandens way of living og undersøge muligheden for at etablere en række erhvervsbetonede projekter. Efteruddannelse af sproglærere, jagt, turisme, vare- og systemeksport, landbrug og handicapteknologi er nogle af de foreløbige nøgleord i denne sonderingsproces. Hvad sker der så i praksis? Til sommer går delegation nummer 7 til Toropets. Den vil bestå af en række danske sproglærere (engelsk, tysk og fransk), der vil efteruddanne kolleger derovre. Desuden vil der være eksperter i landbrug og handicapteknologi med. Og

endelig rummer delegationen en række dagstuderende i russisk, som ønsker at arbejde på virksomheder i Toropets og dermed ikke blot udvikle deres sprogkundskaber, men også prøve at leve russerens liv.

Hvis man er interesseret i foreningen og dens arbejde, kan nærmere oplysninger indhentes hos institutleder Thomas Petersen, Slavisk Institut, tlf. 8942 3474.

Medlemskab koster 100 kr. om året for studerende og 150 kr. for andre. For dette kontingent får man oplysninger om, hvad der sker i samarbejdet samt mulighed for at deltage i rejser til Toropets.

Høj kandidatalder dequalificerer ikke

Ansøgere til adjunktstillinger bliver ikke afvist, fordi det er mere end otte år siden, at de tog deres seneste kandidat titel. Dekanen har understreget, at et bedømmelsesudvalg ikke automatisk kan afvise ansøgere med over otte års kandidatalder, men skal behandle alle ansøgninger uanset kandidatalder.

Den ny regel rammer den generation af unge forskere, der i det seneste tiår har været løst tilknyttet universitetet og derfor er velkvalificerede til en adjunktstilling, men hvis kandidatalder altså overskrider anbefalingen i den ny bekendtgørelse om ansættelser.

Da Historie for første gang i næsten tyve år skulle fastansætte en ny medarbejder, ansøgte man Fakultetsrådet om at dispensere for otteårs reglen, da en meget stor del af ansøgerne i sagens natur måtte forventes at have høj kandidatalder. Fakultetsrådet afslog ansøgningen og understregede, at hver ansøgning

skal behandles individuelt, og at kandidatalderen derfor også må vurderes i forbindelse med hver enkelt ansøgning.

Bedre på langt sigt

-På langt sigt, når forskeruddannelsen er kørt ind, tror jeg, at det er en god regel. I øjeblikket kan vi ikke undgå at møde det problem, at de bedst kvalificerede meget ofte vil have lidt mere end otte års kandidatalder. Heldigvis er der mulighed for at dispensere fra reglen, hvis der er særlige forhold, der taler for det, siger dekan André Wang Hansen.

I øjeblikket er den typiske formulering i et stillingsopslag, at "med mindre særlige forhold gør sig gældende, bør adjunkten ved ansættelsen ikke have en kandidatalder på over 8 år." Det er så op til ansøgeren og bedømmelsesudvalget at definere 'særlige forhold'.

Et minuts stilhed

På sit første møde efter tragedien på Trøjborg holdt Det Humanistiske Fakultetsråd et minuts stilhed til minde om ofrene og i dybeste medfølelse med de efterladte pårørende.

Humanistbekendtgørelsen udskudt til 1995

Kandidatret også til 94-årgangen og bachelor-gummi- stempel til alle.

Efter kraftige opfordringer fra landets humanistiske dekaner har ministeriet indvilget i, at den nye humanistbekendtgørelse (se HUMavisens marts-nummer) først skal træde i kraft per 1. september 1995. Det skal give de humanistiske fakulteter ordentlig tid til at ændre studieordningerne og tilpasse sig den ny struktur.

Bortset fra udskydelsen har ministeriet ikke varslet ændringer i bekendtgørelsens indhold, men til gengæld, at alle, der er indskrevet på den nuværende ordning, kan få et bachelorbevis efter tre beståede årsværk i ét fag, det såkaldte bachelor-gummistempel.

Den humanistiske 94-årgang kan også se frem til kandidatret og altså fem års SU-klip fra start af modsat årgangens russer på andre fakulteter.

-Den strukturbekendtgørelse, der siger, at nye studerende skal indskrives som bachelorstuderende træder først i kraft, når den ny humanistbekendtgørelse ligger klar, så derfor går vi ud fra, at også 94-årgangen

bliver indskrevet som kandidat-studerende, siger Palle Vinther fra fakultets Studiekontor.

Flyttereeption på Slavisk

Slavisk Institut flytter per 1. juni som det første universitetsinstitut ind på kasernearealet - i en totalrenoveret bygning med adressen *Gustav Wiedsvej 12*.

I over et kvart århundrede har vi haft til huse på 4. sal hos matematikerne i Ny Munkegade. Og det har været 25 gode år - selv om pladsen er blevet lidt trang.

Det nye sted er bedre. Vi kan nu få samlet vort meget store bibliotek, der dækker alle de slaviske sprog og lande, i summe og funktionelle lokaler. Vi kan endvidere få samlet medarbejderkontorer, sekretariat og undervisningslokaler under samme tag i det nye hus.

Alt det vil vi gerne markere og fejre. Vi gør det ved et åbent hus arrangement og ved en række offentlige forelæsninger. De skal præsentere nogle af instituttets forskningsområder, de skal illustrere, hvor stort et geografisk område, instituttet dækker, og de skal som det tredje og

måske væsentligste tage pulsen på den enorme og komplicerede omstillingsproces, som disse lande generelt har været præget af det seneste lille årti.

Se programmet i HUMavisens kalender.

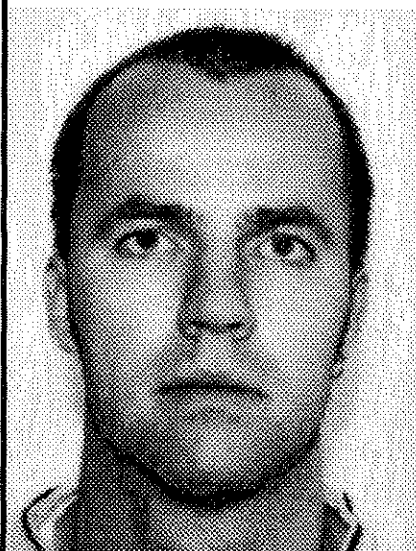
Efter den sidste forelæsning, dvs. **fredag den 17. juni klokken 12** vil vi gerne se så mange som overhovedet muligt - studerende, kolleger m.v. fra hele universitetet til reception og åbent hus-arrangement.

Med venlig hilsen

Slavisk Institut

Nærmere oplysninger på telefon 8942 3500 indtil 1. juni; derefter 8942 2470.

Nyt ansigt på fakultetssekretariatet

Ny økonomi- medarbejder

Jens Roed Andersen, 29, er blevet ansat som ny økonomimedarbejder på fakultetssekretariatet. Han er nyuddannet cand. scient. pol. fra Aarhus og har tidligere arbejdet for blandt andet Viborg kommune, hvor han beskæftigede sig med økonomistyring. Nu har Jens Roed Andersen droppet sit bijob som musiklærer til fordel for halvtidsstillingen på fakultetssekretariatet, hvor hans vigtigste opgave bliver den løbende budgetkontrol.

Gymnasiet, arbejdet og statistikken

Er arbejdsløshedsstatistikken vej- eller vildledende for gymnasiefagene? Og er deltidsansatte gymnasielærere blot en forsvarsbuffer for de fastansatte?

Af Giuseppe Torresin
Oldtids- og Middelalderforskning

De statistikker over beskæftigelsen for humanistiske kandidater, som Ole Høiris Nielsen har lavet og som er refereret kort i HUMavisen nr. 4 (4. marts 94), er meget nyttige. De viser, at arbejdsløsheden for Aarhus-kandidaterne generelt falder, samtidig med at arbejdsløshedssituationen for hele landet er karakteriseret af stor stabilitet. Det er de gymnasiale fag, det vil sige: de fag der producerer kandidater, der finder beskæftigelsen som lærere på gymnasierne, der i almindelighed påvirker statistikken i retning af et fald i de lediges tal blandt Aarhus-kandidaterne.

Det er naturligvis også rigtigt at registrere de ledige kandidater således, at 2 halvtidsledige tælles som én ledig og én fuldtidsbeskæftiget. Denne omregningsmetode giver et mere realistisk billede af den faktiske situation og peger på udviklingstendenserne for de humanistiske kandidaters beskæftigelse. Prognoserne for fremtidige beskæftigelsesmuligheder peger på en fortsættelse af den nuværende ekspansion.

Gymnasial dynamik

Og dog skjuler denne omregningsmetode en meget stor forskel mellem de gymnasiale fag og de andre. For hvad angår de andre fags kandidater, så kan beskæftigelsen stige i forbindelse med en generel ekspansion i den økonomiske aktivitet og ikke mindst en ekspansion af de offentlige udgifter: det vil sige inden for et generelt fald i arbejdsløsheden i Danmark. Og som sagt er der tegn på at situationen går i den retning.

Men for de gymnasiale fag er dynamikken af en helt anderledes natur. Der er naturligvis en relation mellem størrelsen på de enkelte årgange, der når gymnasiealderen, og det antal unge, der vælger gymnasiet, og så antallet af beskæftigede lærere, og altså i sidste instans en relation mellem økonomisk ekspansion og humanistisk beskæftigelse på gymnasierne. Men muligheden for humanistiske kandidater for at finde fuld beskæftigelse på gymnasierne er principielt uafhængig af den generelle udvikling af arbejdsløshedssituationen i Danmark og vil aldrig kunne ekspandere eller indskrænkes i fuld overensstemmelse med den generelle ledighedssituation.

Det nødvendige deltidsarbejde

Faktum er, at gymnasiet ikke kan undvære en vis mængde deltidsarbejde og derfor et vist antal deltidsbeskæftigede lærere, altså sagt uden eufemistiske omskrivelser: et vist antal deltidsarbejdsløse. Ud fra dette perspektiv er det vildledende at omregne to halvtidsbeskæftigede gymnasielærere til én fuldtidsbeskæftiget og én ledig lærer, fordi systemet kræver, at der skal være mindst to forskellige personer - hver for sig deltidsbeskæftiget (= deltidsarbejdsløs). Det kræver systemet nu og i al evighed, uanset arbejdsmarkedets generelle situation. I det lykkelige tilfælde at en af de to deltidsbeskæftigede eller begge to bliver fuldtidsbeskæftiget, skal andre lærere, normalt unge kandidater, dække det behov for deltidsarbejde, som gymnasiet har og altid vil have. Deltidsarbejdet på gymnasiet ville ikke eksistere, hvis hver rektor helt nøjagtigt hvert år kunne regne med et fast antal timer for hvert enkelt fag som nøjagtigt svarede til så og så mange fuldtidsbeskæftigede. Dette er umuligt med elevernes ret til at vælge tilvalg og niveau og sammensætte fag i de mest akrobatiske kombinationer. Dette ville ikke engang være nok: Gymnasielærerne skulle ikke have ret til orlov, barselsorlov, sygeorlov m.m.

Den dag hvor statistikken skulle vise fuld beskæftigelse for kandidater i bestemte gymnasiefag, ville der i virkeligheden være en meget akut mangel på arbejdskraft på gymnasierne, idet alle kandidater ville være i faste stillinger og de deltidsstillinger, vikariater og kortvarige stillinger, som gymnasiet konstitutionelt ikke kan undvære, skulle dækkes af studenter, pensionister, mindre fagkvalificerede lærere eller også med de fuldtidsbeskæftigedes overarbejde. Den situation kender man fra slutningen af halvtredserne og tresserne. Den medfører dårlige tilstande på gymnasierne og på universiteterne, hvor studenterne forlænger studietiden, lokket af den ekstra indtjeningsmulighed. Det er som bekendt udmærket at man forlænger studietiden på grund af videbegær, til trods for alle bureaukraters protester.

Forsvarsring

Det er vanskeligt at forklare, hvorfor Ministeriet ikke vil acceptere denne kendsgerning og afskaffe adgangs begrænsningen; det er også vanskeligt for mig at forstå, hvorfor Gymnasielærerforeningen ikke har taget dette problem op som det vigtigste til overenskomstforhandlingerne. Men det kan være at der er grunde som er mig uklare. Nu synes de fastansattes politik kun at tilstræbe at lægge en forsvarsring af mere eller mindre stabile deltidsstillinger omkring den solide kerne af fuldtidsstillingerne. Således ser det i hvert fald ud for en, der ser tingene udefra.

Den eneste virkelige løsning på problemet består i, at hvert gymnasium får tildelt et vist antal timer der fylder de delstillinger, vikariater osv. op, som normalt forventes på et gymnasium af den pågældende størrelse. Hvis disse timer så benyttes helt til administrative opgaver og andet, der allerede hører til gymnasiets aktivitet, vil denne tildeling ikke løse beskæftigelsesproblemet. For at virke hensigtsmæssigt skulle disse timer være virkeligt "skolefri", dvs. brugt til arbejdstidsreduktion til alle lærere eller efter turnus, efteruddannelse, sabbatar og lignende.

Slut...

En brun konvolut med et computerprintet eksamensbevis. Det er i al sin enkelhed, hvad der sker, når man forlader universitetet. Kun få steder fejrer fagene sine færdige kandidater.

Kun tre institutter på Humaniora laver et arrangement for de færdige kandidater. Blandt fakultetets godt to dusin institutter og centre, er det kun Nordisk, Engelsk og Forhistorisk Arkæologi, der arrangerer en årlig reception for deres hovedfagskandidater, mens de færdige ph.d.'ere markeres på Østasiatisk, Germansk og Center for Kulturforskning.

En lille håndfuld institutter siger dog til HUMavisen, at de har overvejet at (gen)indføre traditionen.

Ingen penge

På Forhistorisk Arkæologi og Center for Kulturforskning falder der gerne en flaske vin, en blomst eller en anden lille gave af til den nybagte kandidat / ph.d.'er. Begge steder understreger man, at gaverne er privat finansieret. Der findes ikke penge i noget budget til den slags.

Det eneste, der er sat penge af til,

er Fakultetsrådets årsfest efter valgårets sidste møde i januar måned, hvor nyudklækkede ph.d.'ere, nyudnævnte dr.phil.'er og årets prismodtagere også er inviterede.

Aarhus Universitets Venner

Inden for et halvt år efter at man har udmeldt sig fra universitetet, modtager man et tilbud om at blive medlem af Aarhus Universitets Venner.

Selv om Aarhus Universitets Venner er oprettet efter engelsk forbillede, er det er ikke 'Vennerne's ambition at skabe et netværk af gamle studerende.

-Foreningen er for alle med interesse for universitetet, fortæller Hans Fink, der sidder i foreningens bestyrelse.

Det gælder både gamle og nuværende studerende samt lokale virksomheder, som bidrager med størstedelen af indtægterne.

I øjeblikket er der 64 virksomheder på medlemslisten.

-Foreningen er stadig under udvikling, men det er et overordnet mål at åbne universitetet og skabe et bredt kontaktnet, siger Hans Fink.

For kontingentet får medlemmerne et nyhedsbrev fire gange om året, bogtilbud, rabat på Steno museet og Moesgård og en invitation til de arrangementer, som Aarhus Universitets Venner arrangerer.

I 1993 betalte foreningen for et foredrag af den populære Anthony Giddens fra Cambridge, der er kendt som en af verdens bedste foredragsholdere.

Der er blot 210 kandidater som medlemmer og 52 studerende, og det er en syvendel mindre end for et år siden.

Old boys network

De velkendte engelske universiteter kalder sine gamle studerende for *alumni* eller *medlemmer*, og efter et ophold i for eksempel Oxford er man sikret livslangt medlemskab af *The Oxford Society* med tilhørende rabat på alle Hilton-hoteller og gratis abonnement på flere farvestrålende blade om universitetet. Desuden kommer der talrige invitationer til forskellige former for jubilæums-træf over hele verden. Også de enkelte colleges, hvor mange er på størrelse med Nordisk Institut, har deres egne vidt forgrenede venneforeninger, blade og stævner.

Ud over at holde fast på netværket, er venneforeningerne også med til at samle penge ind til de selvejende engelske universiteter.

I Londons West End ligger *The United Oxford & Cambridge University Club*, naturligvis kun for *the old boys network* - i bogstaveligste forstand, da klubben som en af de sidste stadig ikke optager kvinder som ordinære medlemmer.

Glamour afslutning

De to nævnte gamle universiteter går i spidsen, hvad angår traditioner og det betyder også, at eksamen skal aflægges iført full sub-fusc; sort tøj, hvid skjorte, kappe og hat som vist på billedet (næste side).

Samme beklædning hører sig til, når man skal igennem den timelange og meget traditionelle ceremoni, der i øvrigt foregår på latin, hvor man får konfereret sin universitetsgrad. Undervejs i ceremonien skifter man til en ny beklædning, der svarer til den opnåede grad.

Hvis man bliver Master, er der egentlig tale om en optagelsesceremoni, hvor en lærling først bliver svend (bachelor) og senere optager i mesterlauget. I gamle dage kunne man ikke studere til Masters-titlen, og på Oxbridge-universiteterne får man stadig automatisk tildelt titlen Master of Arts, når bachelor-graden har modnet nogle år.

Hvis man vel at mærke gennemgår ceremonien.

Næsten kandidat?

Studiekontorets pjece *Når du bliver kandidat* er en vejledning til alle næsten-kandidater (eller næsten-bachelorere) til at komme lettere gennem det papirarbejde, der venter den kommende kandidat eller bachelor.

Det *kan* være svært at forlade universitetet. Her er nogle af de værste fælder, man bør undgå.

Dagpenge

Du har tre forsøg til at blive meldt ind i en A-kasse. Det skal ske enten senest 14 dage efter dimissionsdagen, senest 14 dage efter din udmeldelse af universitetet eller senest 14 dage efter at dit eksamensbevis er blevet udskrevet.

Din *dimissionsdag* er den dag, det står helt klart, at du har fuldført din uddannelse. Det kan for eksempel være den dag, du får en forhåndsgodkendelse af dit speciale (og specialet er din sidste eksamen og der ikke følger noget forsvar bagefter).

Det anbefales, at du melder dig i A-kasse så hurtigt som muligt. Det kan tage nogen tid at få udskrevet sit eksamensbevis og hvis du har misset de to første chancer for at komme i A-kasse, må du pænt vente med at komme ind - og få dagpenge - indtil beviset er kommet.

Du må ikke udmelde dig af universitetet før du ved, at din sidste eksamenskarakter er skrevet i eksamensprotokollen og underskrevet af både lærer og censor. Hvis du er udmeldt, kan du nemlig ikke få nogen karakter.

Du skal selv udmelde dig af universitetet - det sker *ikke* automatisk.

Når du er udmeldt af universitetet, indmeldt i A-kasse og tilmeldt Arbejdsformidlingen, er du berettiget til dagpenge efter den såkaldte dimittendsats, som p.t. er 8.818 kroner om måneden, der betales bagud. Du skal dog først have gennem en karensmåned, hvor du ikke får dagpenge. Der kan altså gå to måneder uden penge på lommen.

Hvis du forlader universitetet som

bachelor og ikke som kandidat, rådes du til at kontakte A-kassen i forvejen.

Der er selvfølgelig en smutvej udenom alle disse huskeregler: få et job med det samme...

Den sidste SU

Hvis du har SU-klip tilbage, kan du få SU frem til den måned, hvor du får din sidste karakter. SU udbetales kun for hele måneder, og derfor vil du *ikke* være SU-berettiget i den sidste måned, hvis du får din karakter den 1. i måneden, men derimod, hvis karakteren kommer den 2. eller senere i måneden. De samme regler gælder for slutlån.

Du kan ikke få SU efter det tidspunkt, som du selv har angivet som sluttidspunkt. Du må heller ikke modtage støtte fra to offentlige kasser på en gang (for eksempel dagpenge og SU).

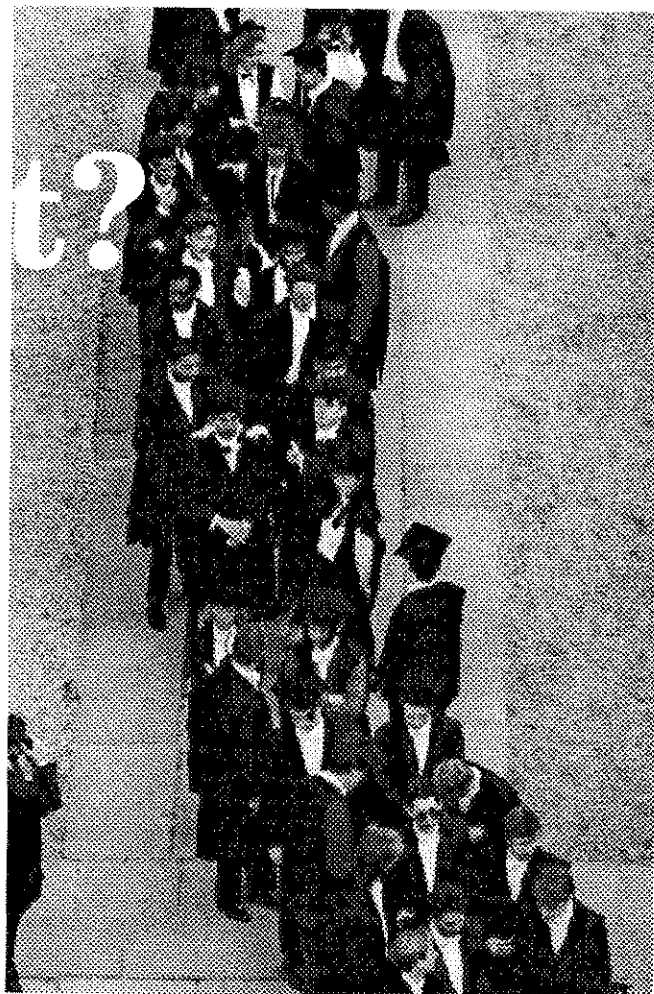
Bistandshjælp

Bistandshjælp beror som bekendt på

et skøn i de enkelte tilfælde, og det betyder, at det ikke er sikkert, at du kan få bistandshjælp i karensmåned. Der er dog forskel i praksis. Tal med Studenterrådgivningen, hvis du får problemer; de har stor erfaring på området.

Vær i god tid

Det gælder om at være god tid. Kontakt A-kassen i god tid inden du afleverer dit speciale og få tilsendt ansøgningspapirerne, så du ikke risikerer at ryge over 14-dages fristen på grund af bureaukratisk langsommelighed.

Magistrenes Arbejdsløshedskasse
i Danmark
Lyngbyvej 32F, 1. sal
2100 København Ø
Telefon 3927 4022
(10-15, lukket onsdag)
Fax 3118 4774

Brugerbetaling for 'luxusstudier'

Nu kan det koste mellem 750 og 2150 kroner for studerende at tage udbud på andre fag, som ikke er nødvendige for uddannelsen.

Fra næste semester er alle tomme pladser på undervisningsholdene lagt ind under den nye lov om Åben Uddannelse. Dermed kan studerende, som allerede er indskrevet ved universitetet, risikere at komme til at betale for at følge et ekstra udbud, medmindre det er en nødvendighed i ens uddannelse.

Det står dermed fast, at hvis man vil tage et ekstra side- eller suppleringsfag, skal det foregå efter loven om åben uddannelse og altså mod betaling.

Selv om det endnu ikke er klart, hvordan de øvrige fakulteter vil administrere ordningen, vil det blive den studerendes eget studienævn og studienævnet for det undervisningsforløb, som den studerende ønsker at følge, der skal afgøre om forløbet er en "nødvendig" del af den studerendes uddannelse. Hvis udbuddet er nødvendigt, vil det sandsynligvis være gratis, mens det kan koste penge at følge fagene af ren lyst, selv om der er tale om ledige pladser.

Gratis på Humaniora

Studerende på Humaniora kan dog ansøge om et såkaldt 'ekstra-fagligt' tilvalg på et andet fag ved Humaniora end det, de er indskrevet ved, uden at skulle betale for det.

Det er dog stadig studienævnet ved det pågældende fag, der skal afgøre, om ansøgeren kan få den tomme plads. Studienævnene kan dermed komme til at stå i en situation, hvor de skal vælge mellem 'gratister' fra andre humanistiske fag og selvbetalere, der kommer fra andre fakulteter eller helt udefra.

Ansøgningsfrist for studier under åben uddannelse (tompladsordningen) er 1. juli.

Ansøgningsfrist for 'ekstra-fagligt' tilvalg på Humaniora er 1. september.

Fakultetsstudievejledningen (lokale 114, bygning 328) kan besvare spørgsmål om de nye regler.

Prisliste for Åben Uddannelse på Humaniora

Arsværk per semester	Betaling per semester
under 1/4	750,-
1/4 - 1/3	1050,-
1/3 - 1/2	1430,-
over 1/2	2150,-

Priserne gælder for personer under lov om åben uddannelse, men er også de priser, som fagene kan afkræve ikke-humanister for at udfylde de tomme pladser. De øvrige fakulteter forventes at fastsætte et lignende prisniveau.

Nyt fra SU-kontoret

Ny chance for indplacering i klippekortet

Hvis du begyndte på en videregående uddannelse før 1. august 1989, og hvis du søger støtte til en videregående uddannelse, som du var i gang med 1. januar 1993, er den nye frist 1. november 1994.

Hvis du afleverer din ansøgning inden udgangen af maj måned 1994, kan du søge støtte med tilbagevirkende kraft fra 1. januar 1994.

Mulighed for slutlån fra 1. april 1994

- * hvis du har opbrugt dine støttemuligheder i klippekortet,
- * hvis du er i en erhvervsrettet uddannelse og
- * hvis du er i det sidste år af din uddannelse

Klip ved fødsel

Fra 1. april kan du få op til 12 måneders ekstra klip i forbindelse med fødsel eller adoption. Mens HUMavisen blev trykt, ankom de nærmere regler for, hvordan de kan deles med faderen.

Snak med SU-kontoret. Der kan du få nærmere oplysninger om de nye muligheder. Telefon 8942 1000.

Nye ansigter på fakultetet

De to nye fakultetsstudievejledere.
Det er Bettina Mogense, tidligere Idehistorie, til venstre og Eva Boltau, tidligere Nordisk, til venstre.

Studievejledningen på plads

Fakultetets nye centrale studievejledere er endelig kommet på plads i eget kontor i bygning 328 og er parate til at gå i gang med vejledningen.

Fakultetets Studievejledning bliver mellemedet mellem universitetets centrale studievejledning, de andre fakulteter og de enkelte fag på Humaniora.

De to studievejledere regner med, at det først og fremmest bliver studieskift, udlandsophold og individuelle uddannelser, som de skal vejlede om.

-Men alle er velkomne til at spørge om alting, understreger Eva Boltau.

På mange af fakultetets små fag kender de studerende instituttets studievejleder personligt, og derfor har man måske ikke lyst til at diskutere alle problemer med vedkommende.

-Og her er vi selvfølgelig et oplagt tilbud, siger Bettina Mogensen.

Pjecer og kurser

Studievejlederne er en del af fakultetets Studiekontor, og de skal lave mere end at vejlede studerende. Blandt andet er man gået i gang med at organisere vejledernetværket ved at afholde månedlige møder med alle fakultetets studievejledere.

Studiekontoret skal også stå for opfølgning på kurser for studievejledere og arrangement af seminarer m.m.

Studievejlederne har også produceret deres første pjeces, om individuelle

uddannelser, og der er flere på vej.

Fakultetsstudievejledningen finder du i lokale 114, bygning 328 (stuen). Der er åbent mandag, onsdag og torsdag 10-11. Fredag 10-13.

Individuelt tilrettelagte uddannelser

Du kan lave din egen etårige suppleringsuddannelse eller treårige kombinationsuddannelse. Studiekontoret har udgivet en lille pjeces, der fortæller hvordan man stykker en individuel uddannelse sammen.

Du kan for eksempel vælge at designe en uddannelse i "Humanistisk teknikforståelse" og tage eksamener på Informationsvidenskab, Historie og Filosofi.

Mulighederne er mangfoldige, men skal godkendes af fakultetets studieudvalg.

Få pjeces hos din studievejleder eller på Det Humanistiske Fakultets sekretariat (bygning 328, stuen).

Exam. oecon.

Bifag i driftsøkonomi / erhvervsøkonomi

Økonomi udbyder igen i år en bifagsuddannelse i driftsøkonomi/erhvervsøkonomi - exam. oecon. Uddannelsen er tænkt som et supplement til humaniora- og naturvidenskabsstuderende, men har også fundet stor interesse på Statskundskab. Bifagsuddannelsen er en toårig uddannelse, hvor man lærer alle de grundlæggende økonomiske termer.

Det har vist sig, at næsten alle dem som gennemfører en bifagsuddannelse i driftsøkonomi/erhvervsøkonomi på Aarhus Universitet får job bagefter. Blandt eksemplerne på interessante jobs bifagsuddannelsen har ført til, kan der nævnes følgende:

Cand.phil. (tysk) og exam. oecon.: Marketingmedarbejder hos BASF - Cand.phil. (fransk) og exam. oecon.: Trainee hos Baltica - Cand.phil. (engelsk) og exam. oecon.: Økonomi- og direktionsekretær i Jyllands-Postens Holdingselskab - Cand.phil. (historie) og exam. oecon.: Gymnasielærdjunkt i historie og erhvervsøkonomi.

Ansøgningseskema og pjeces om uddannelsen kan fås ved henvendelse på Studievejledningen ved Økonomi, faglig vejleder Flemming Hansen. Studievejledningen har åbent mandag til fredag mellem 10.00 og 12.00, og holder særlig åben tid for bifagsstuderende om fredagen (10.00-12.00) samt om mandagen (10.00 - 11.00).

Ansøgningsfristen er den 1. juni for optagelse af bifagsstuderende.

Studieskift på Humaniora

På onsdag, den 1. juni, er det sidste frist for at skifte grundfag. Ændringer giver større muligheder for studieskift, men i 1995 kommer der strammere regler.

Hvis du ønsker at bytte dit grundfag ud med et andet grundfag på Humaniora, kan du foretage et studieskift og dermed undgå at søge via den Koordinerede Tilmelding (KOT).

Du kan skifte mellem

1. alle fag, der hører under samme optagelsesområde, som det fag, du er indskrevet ved.
2. alle fag ved et optagelsesområde, hvis din egen kvotient svarer til eller er højere end grænsekquotienten for optagelsesområdet i 1993 (se tabel).
3. alle fag ved et optagelsesområde, hvor grænsekquotienten i 1993 var lavere end eller svarer til grænsekquotienten på dit eget optagelsesområde. Din egen kvotient har altså ingen betydning her.

Nye optagelsesområder

Flere fag har skiftet optagelsesområde i 1994 i forhold til 1993. Nordisk er

flyttet fra Hum I til II, Idehistorie fra II til I, Brasiliansk fra I til III og de arkæologiske fag, der før var i Hum III har fået deres eget optagelsesområde, ligesom Tysk og Informationsvidenskab, der nu også er selvstændige områder, mens de i 1993 lå i Hum I.

Du kan "skifte frit" mellem nye og gamle optagelsesområder. Det betyder i praksis, at du vælger at sige, at Nordisk ligger i Hum I eller Hum II alt efter, hvad der passer dig bedst. Hvis du studerer dansk, kan du altså i år skifte til Hum II-faget Kunsthistorie, fordi Nordisk er i samme optagelsesområde fra efteråret 1994.

Et andet eksempel på de nye muligheder er, at alle humanistiske studerende nu kan skifte til Brasiliansk fordi det fra 1994 vil ligge i Hum III, som var det optagelsesområde, der havde den laveste grænsekquotient. Også selv om det hidtil har ligget i Hum I, hvor kravet var 9,5.

Musik og medievidenskab

Hvis du gerne vil skifte til Musik, skal du dog bestå en optagelsesprøve,

der afholdes i august måned. Det vil dog ikke være muligt at skifte til det nye fag Medievidenskab. Skift til Medievidenskab kan kun ske gennem KOT.

Nye regler i 1995

Til næste år, vil det være et krav, at den studerende opfylder adgangskravene ved det fag, som den studerende ønsker at skifte til.

Ansøgning

Ansøgningsskema fås på Studiekontoret, som er flyttet til Administrationsbygningen på nordsiden af Nordre Ringgade, og afleveres samme sted. Du kan altid kontakte Studiekontoret, hvis du har spørgsmål.

Ansøgningsfristen er som nævnt onsdag 1. juni med studiestart 1. september.

Studiekontoret har åbent mellem 11-14, torsdag dog 11-16 og du kan ringe på telefon 8642 1025 eller 8942 1045.

Grænsekquotienter 1993

Optagelsesområde	Grænse-kvotient	Fag
Musik	9,9	
Humaniora II	9,6	Kunsthist., Dramaturgi, Etnografi, Filosofi, Litteraturhist., Idehistorie(93), Nordisk(94)
Humaniora I	9,5	Historie, Engelsk, Spansk, Fransk, Italiensk, Idehistorie(94), b25 Nordisk(93), Tysk(93), Informationsvidenskab(93), Brasiliansk(93)
Religionsvidenskab	9,5	
Semitisk filologi	8,3	
Humaniora III	8,1	Lingvistik, Klassisk Filologi, Indisk, Ungarsk, Finsk, Japansk, Kinesisk, slaviske sprogfag, Brasiliansk(94), Middelalderarkæologi(93), Klassisk Ark.(93), Forhistorisk Ark. (93)

Ny SU-støtte til Østasien Områdestudium

Efter at det i nogen tid ikke har været muligt at få SU til det toårige Østasien Områdestudium, kan man nu få et års ekstra SU-klip. Områdestudiet frygtede tidligere, at uden SU ville studiet løbe tør for studerende og blive nedlagt, men kan nu fejre sit 10-års jubilæum med udsigt til nye studerende i efteråret.

Hvis områdestudiet gennemføres som en del af en samlet uddannelse, kan man altså studere op til seks år med fuld SU.

Områdestudiets leder, lektor Clemens Stubbe Østergaard er glad for, at der nu er skabt ordnede, omend ikke optimale, forhold for studiet og vil gerne slå et slag for den toårige "pakkelse" til studerende, der gerne vil bruge deres teoretiske kundskaber mere konkret på lande.

Østasien Områdestudiet er ikke det eneste områdestudie i landet, men det er unikt ved sin stramme og målrettede sammensætning. Det er en specialisering, som varer to år, og i løbet af denne korte tid lærer man et af sprogene kinesisk og japansk. Derudover bliver man grundigt uddannet i Kinas og Japans politiske og økonomiske forhold, deres kultur, samfundsstruktur, udenrigspolitik, historie med mere. Selvom hovedvægten således er lagt på Kina og Japan, bliver forholdene omkring Taiwan, Hong Kong samt Nord- og Sydkorea også grundigt gennemgået. Mange studerende savner at kunne bruge deres teoretiske tilgangsvinkler mere konkret på lande. For disse er Østasien Områdestudiet nærmest som en færdig pakkelse.

Karrieremuligheder

Østasien er centrum for de største vækstområder i verden, og alt tyder på, at dette vil fortsætte langt ind i næste århundrede. Ikke nok med at Kina har økonomiske vækstrater, som kan få os europæere til at blegne af misundelse; Taiwan har et stort økonomisk potentiale, som dansk erhvervsliv ikke bør overse. Desuden har Vietnam lige åbnet for et meget lovende marked, og indenfor en over-

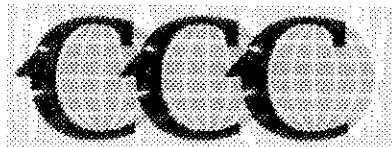
skuelig fremtid må vi regne med, at Indonesien også får godt gang i økonomien. Og så må vi selvfølgelig ikke glemme Japan, pointerer Stubbe Østergaard.

-Alle disse samlede vækstpotentia-ler peger på gode karrieremuligheder i Østasien. Der er ingen tvivl om, at regionen bliver en økonomisk magtfaktor og dermed efterhånden også en politisk magtfaktor, siger Clemens Stubbe Østergaard.

Omkring 80 procent af kandidaterne fra Østasien Områdestudiet sidder i dag i centrale stillinger; de fleste med relevans til Østasien. En del er udstationerede i regionen.

Der er kun optagelse til studiet hvert andet år. Til sommer starter et nyt hold. Afgørende for at man kan blive optaget er, at man enten har bestået bifag, grunduddannelse eller første del ved en højere læreanstalt. Man kan også blive optaget med en afsluttet mellemlang videregående uddannelse.

Ansøgningsfristen for optagelse er den 10. juni. Yderligere oplysninger kan fås hos Clemens Stubbe Østergaard på telefon 89 42 11 11, lokal 1340.

Cross-cultural Conversations

Symposium på Center for Kulturforskning
26.-27. maj

Program for fredag 27. maj

10.00 Don Ihde (SUNY at Stony Brook): *Image, Technologies and 'Pluriculture'*.

11.00 Aziz Al-Azmeh (St. Antony's College, Oxford): *Against Culturalism*.

14.00 Don Howard (Kentucky): *The History that We Are: Philosophy as Discipline and the Multi-Culturalism Debate*.

15.00 Anindita N. Balslev (CFK): *Cross-cultural Conversation: Its Scope and Aspiration*.

Alle foredrag finder sted i Mødesal 2, Studenternes Hus.

Kvinder, Ild og farlige Ting:

Religion, Cognition & Semiotics

To foredrag og et seminar med professor George Lakoff

I juni måned er der tre muligheder for at møde og høre professor George Lakoff, professor of Linguistics fra University of California at Berkeley, som blandt andet har forfattet *Women, Fire and Dangerous Things: What Categories Reveal About the Mind*.

Center for Semiotisk Forskning og Psykologisk Institut står for arrangementet.

Program:

7. juni kl. 13.00 gæsteforelæser George Lakoff over *Cognitive Science and the New Unconscious: Dreams and Metaphor Systems for Self and*

Morality i Auditoriet, Psykologisk Institut, Asylvej 4 i Risskov.

8. juni er der kl. 13-17 seminar med emnet *Religion, Cognition & Semiotics* i lokale 219 på Center for Semiotisk Forskning, Finlandsgade 26.

10. juni kl. 13.00 gæsteforelæser Lakoff igen, denne gang med titlen *What is Not Arbitrary About Signs and Concepts? What Cognitive Science Contributes to Semiotics* i Aulaen i Hovedbygningen.

Center for Semiotisk Forskning kan kontaktes på telefon 8616 5900 # 32 eller 8616 3611.

Latinamerika i efteråret

Introduktion til Latinamerika - historie, nutid.

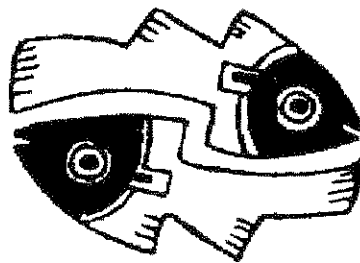
For alle nye Latinamerika-interesserede studerende fra Historie, Statskundskab, Etnografi, Spansk, Brasiliansk/portugisisk m.v.

Svend Lindhardtzen er underviser, og som baggrundslæsning anbefales Edwin Williamson: *Penguin History of Latin America*, Penguin Paperbacks 1993.

Torsdag 14-16 i Trøjborg-komplekset. Lokale meddeles senere. Første gang torsdag 27. oktober kl. 14.15.

Kilder til Spansk Amerikas historie 1492-1810.

Kildelæsning og kildeanalyse af tekster fra erobring til kolonitid. Tekster-

ne vil være delvist glosserede. For spanskstuderende og for historisk interesserede studerende med rimelige spansk-sproglige forudsætninger.

Svend Lindhardtzen er underviser. Tekstsamling udleveres første gang.

Tirsdag 14-16 i Trøjborg-komplekset. Lokale meddeles senere. Første gang tirsdag 25. oktober kl. 14.15.

På grund af forskningsrejser er efterårets kurser 8-ugers forløb, der starter i uge 43, altså umiddelbart efter efterårsferien. Forudgående tilmelding er ikke nødvendig.

Åbent ph.d.-kursus i Friedrich Nietzsche

Center for Kulturforskning afholder på mandag den 30. maj et éndagskursus med foredrag af Nietzscheforskere fra fakultetet. Kurset henvender sig primært til ph.d.-studerende, men er åbent for alle interesserede.

Kurset er det første indenfor rammerne af et ph.d.-uddannelsesprogram ved Det Humanistiske Fakultet i et samarbejde mellem Center for Kulturforskning, Idehistorie, Germansk og Oldtid og Middelalder. Der vil fremover løbende blive arrangeret seminarer, forskersymposier og lignende med lokal, national og international deltagelse.

Til programmet er knyttet et vejledernetværk med foreløbig 11 århusianske forskere.

Program:

9.15-10.00 Adjunkt Jens Erik Kristensen (Idehistorie): *Omgangen med det forgangne.*

10.45-11.30 Forskningslektor Jørgen Kjær (CfK): *Nietzsches selvskabetsfilosofi og Rortys brug af samme i "Kontingens, ironi og solidaritet".*

11.45-12.30 Forskningsprofessor Lars-Henrik Schmidt (CfK): *Nietzsche og de intellektuelle dyder.*

14.00-14.45 Lektor Karsten Hvidtfeldt Nielsen (Germansk): *Modelling Nietzsche Modelling Spinoza Modelling Everything (Including Modelling) or it don't mean a thing if it ain't got the swing.*

15.30-16.15 Lektor Susanne Lüdemann (Germansk): *Ästhetisches Denken. Überlegungen zu einer anderen Ethik des Diskurses.*

Kurset finder sted på Center for Kulturforskning, lokale 221, Finlandsgade 26

Tilmelding på telefon 86 16 36 11. Ph.d.-studerende, der ønsker bevis for deltagelse i kurset bedes melde sig i god tid.

Yderligere oplysninger kan fås hos forskningslektor Jørgen Kjær på telefon 86 16 59 00 lokal 30.

Undervisning på Cekvina Efterår 94

TEORIER OG METODER I KVINDE- OG KØNSFORSKNING
Kirsten Gomard

DEN EROTISKE FORTÆLLING
Britta Timm Knudsen

SAMFUNDSVIDENSKABELIG KVINDE- OG KØNSFORSKNING
Drude Dahlerup

LIGESTILLINGSTILTAG I DEN OFFENTLIGE FORVALTNING
Drude Dahlerup

GENDER, WELFARE STATES AND DEMOCRACY
Hanne Marlene Dahl

KREATIV TEKSTPRODUKTION
Ingrid Mejer Jensen

Cekvina

Center for kvinde- og kønsforskning i Aarhus
Nærmere oplysninger på Cekvina - Finlandsgade 26B
8200 Århus - tlf. 8616 5855 - fax 8610 8228

Begåede bøger

*Nye bøger fra fakul-
tetets flittige hænder*

Bilde, Per, Troels Engberg-Peder-
sen, Lise Hannestad, Klavs Rands-
borg og Jan Zahle (red.): **Centre
and Periphery in the Hellenistic
World. Studies in Hellenistic Civil-
ization 4.** 360 sider. Maj 1994. Aar-
hus Universitetsforlag.

Reenberg, Annette & Birgitte
Rasmussen (ed.): **The Sahel:
Population. Integrated Rural
Development projects. Research
Components in Development
Projects. AAU Reports, 32.** 182
sider. April 1994. Aarhus Universi-
tetsforlag.

Lykke, Anne Mette: **The Vegetati-
on of Delta du Saloum National
park, Senegal. AAU Reports, 33.**
90 sider. April 1994. Aarhus Univer-
sitetsforlag.

Brandt, Per Aage: **Dynamiques
de sens. Études de sémiotique
modale. Poetica et Analytica, Supp-
lément, 2).** 281 sider. April 1994.
Aarhus Universitetsforlag.

Rosenbaum, Bent, Harly Sonne og
Anne Marie Dinesen: **Piano. Hom-
mage á Per Aage Brandt. Fest-
skrift til Per Aage Brandt i anled-
ning af dennes 50-årsdag.** 375 sider.
Maj 1994. Aarhus Universitetsfor-
lag.

Jensen, Helle Juul: **Flint Tools
and Plant Working. Hidden Tra-
ces of Stone Age Technology.** 276
sider. Maj 1994. Aarhus Universi-
tetsforlag.

Hannestad, Niels: **Tradition in
Late Antique Sculpture. Conser-
vation, Modernization, Produ-
ction. Acta Jutlandica 69:2, Huma-
nistisk Serie 69.** 176 sider. Maj
1994.

Kommunikation: teori og vold

Vi kommunikerer alle sammen -
mere eller mindre effektivt og vel-
lykket. Temaet i Cekvina-magasi-
nets maj-nummer er hjørner af
kommunikation - teoretisk og
praktisk.

Lektor Anne Scott Sørensen,
Odense, gransker feministisk ret-
orik i Karen Blixens báltale og
Karen Klitgaard skriver om kvin-
ders udfoldelser i salonkulturen i
fjorrigt århundrede.

En række artikler handler om
kommunikationsmønstrene mel-
lem kønnene på forskellige steder
som skoler, arbejdspladser og
Århus byråd. De viser, at mange
har brug for viden og vejledning,
når de vil kommunikere godt.

Maja Føgh beskriver den van-
skelige kommunikation med kvin-
der, der er udsat for vold fra deres
mænd eller kærestere.

CekvinaNYT refererer forårets
seminarer og temadage, og Karen
Klitgaard anmelder blandt andet
Susan Sontags *Manden, der elske-
de vulkaner* om den berømte tre-

CekvinaNYT

kant Lady og Lord Hamilton og
Lord Nelson. Hanne Rimmen
Nielsen anmelder Hanne Eng-
bergs biografi, *En frigørelsehisto-
rie*, om Orla Lehmanns datter,
den usædvanlige og næsten glem-
te Margrethe Vullum.

*CekvinaNYT 2/94, Center for
Kvinde- og kønsforskning i Aar-
hus. Maj 1994. 72 sider. Udkom-
mer fire gange årligt. Løssalg i
Stakbogladden og på Cekvina. 50
kr. Årsabonnement 150 kr. (300
kr. for institutioner).*

Litteraturkritik og metrik

Lyrikkens former er emnet for det
nys udkomne nummer af *PASSA-
GE - tidsskrift for litteratur og kri-
tik*. Per Aage Brandt skriver gene-
relt om metrik med eksempler fra
digte af Borum, Borges og Hölder-
lin. Sonetformen belyses af Hanne
Roer i en undersøgelse af Petrarca
og de tidlige sicilianeres kærlig-
hedsmetafysik, og af Helle Lind-
hardtsen i en læsning af Inger
Christensens sonetkrans "Som-
merfugledalen". Desuden byder
nummeret på artikler om mere
specielle lyriske former i Carsten
Madsens analyse af J. P. Jacob-

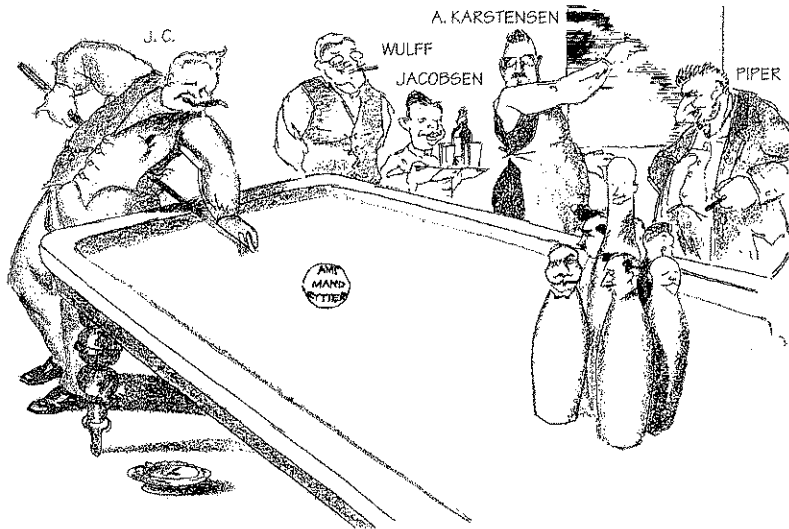
sens arabesk og Kirsten Jør-
gensens læsning af Apollinaires
kalligrammer.

*PASSAGE - tidsskrift for littera-
tur og kritik nr. 16 1994. PASSA-
GE, der er udkommet siden 1986,
er tilknyttet Institut for Litteratur-
historie. Udkommer 3 gange
årligt. 100 sider. Abonnementspri-
ser for PASSAGE: 70 kr./enkelt-
nummer (løssalg 90 kr.); 100
kr./dobbelnummer (løssalg 120
kr.).*

*Redaktionen kan træffes mandage
kl. 9-12 på telefon 8642 1836.*

Mellem færøsk og dansk politik

Lærer og tre studerende på Historie udsender bog i fællesskab

Det skulle egentlig kun have været en artikel, men kilderne væltede ud af arkiverne i så stort omfang, at tre 2. års historiestuderende og deres lærer blev nødt til at lave en bog, der fortæller nyt om Færøernes politiske historie.

Med tyskernes uindskrænkede u-bådskrig fra 1. feb. 1917 blev Færøerne afskåret fra forsyninger og eksport. Myndighederne søgte omgående nye udveje, men disse ville tage tid. Island fik egne aftaler i London om en begrænset forsyningsrute til Amerika.

Kunne Joannes Patursson og Selvstyrepertiet opnå noget lignende ved direkte kontakt uden om de danske myndigheder til London, ville to mål være opnået på en gang:

1. Befolkningen ville få stærkt påkrævede forsyninger,

2. Amtmanden, Danmark og Vareudvalgets flertal af sambandsfolk ville være afsløret som inkompetente og direkte vrangvillige over for færingernes behov.

Patursson organiserede derfor en Folkeadresse til Englands regering trods mange advarsler.

Den politiske belønning var kontant. 1918 fik man det eneste selvsty-

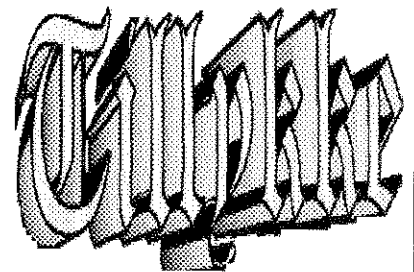
J. C. Christensen støder amtmand Rytter (ballen) ind i regeringen Zahle. (Fra bogen; Svikmøllen 1918)

reflertal i Færøernes historie. Men sejren var dyrekøbt. Krigstidens 'borgfred' ophørte.

Den politiske forbitrelse mellem partierne og mellem embedsstand og Selvstyrepertiet samt mellem offentligheden i Danmark og selvstyrefolkene nåede en intensitet, der satte sig dybe spor i årene fremover. Den borgerlige opposition i Rigsdagen benyttede sagen til at få nedsat en Parlamentarisk Kommission til grundig undersøgelse af forholdene med henblik på at ramme Selvstyrepertiet og få væltet den radikale regering Zahle.

Situationen var politisk fristende. Men var det også ansvarsbevidst over for den menige færinger, når lederne vidste, at islandsvejen var blændværk? Og når de måtte vide, at de med Adressen kastede grus i det diplomatiske maskineri, som hidtil havde givet resultater?

Politisk ansvarlighed og politisk magtstræb kan være svære at adskille; men det er altid menigmand, som må betale prisen for ledernes handlinger.

Nye ph.d.-studerende

Jan Bäcklund, Center for Kulturforskning, *Grænserne for det æstetiske - kunstnerfiguren, kritikken og værket*. Stipendium fra Statens Humanistiske Forskningsråd. 1. marts 1994.

Kim Nørbygaard, Etnografi og Socialantropologi, *På Herrens Mark - en antropologisk analyse af Brødremissionærernes møde med nyamwezi-kulturen, 1906-1995*. Stipendium fra Statens Humanistiske Forskningsråd. 1. marts 1994.

Charlotte Kornerup, Center for Kulturforskning, *DÆMONI - en dybdropsykologisk undersøgelse af det onde*. 1. april 1994.

Jens Ulriksen, Forhistorisk Arkæologi, *Anløbspladser, besejling og bebyggelse mellem 200 og 1200 e.Kr.* 1. april 1994.

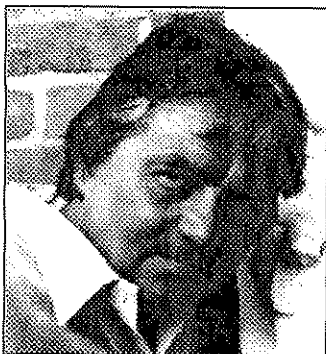
Karsten Tuft, Center for Kulturforskning, *Legealder og levealder i dansk kulturhistorie*. Stipendium fra Statens Humanistiske Forskningsråd. 1. april 1994.

Alfonso Cesar Concalvez Moreira, Historie, *The Role of the State in a Peripheral Society: Technobureaucracy and Theory of Dependency*. 1. april 1994.

Vagn Wählin, Henning Mosegaard Kristensen, Mette Schmidt Lund og Bjarne Tersbøl: Mellem dansk og færøsk politik 1917-1920. SNAI, Center for Nordatlantiske Studier. Salg og distribution: Stabogladen. April 1994. 256 sider. 200 kr.

TEMA

Jubilarer

25 år. **Niels Egebak**. Nordisk. 1. juni.

20 år. **Søren Wad**. Engelsk. 1. august.

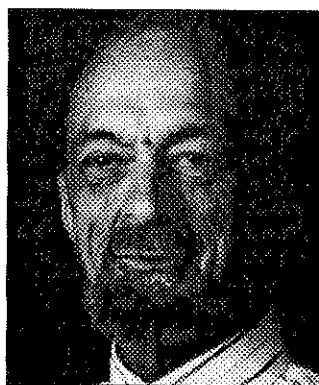
20 år. **Jens Kristian Kristensen**. Idehistorie. 1. august.

20 år. **Shirley Larsen**. Engelsk. 1. august.

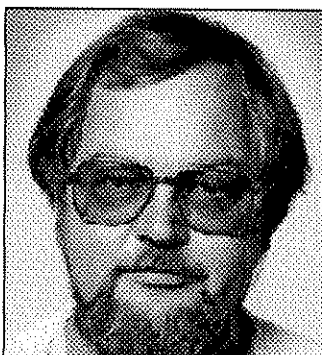
25 år. **Inge-Lise Lentz Svendsen**. Musik. 1. august.

25 år. **Hans Fink**. Filosofi. 1. august. Instituttet afholder reception i begyndelsen af semesteret. Tid og sted annonceres senere.

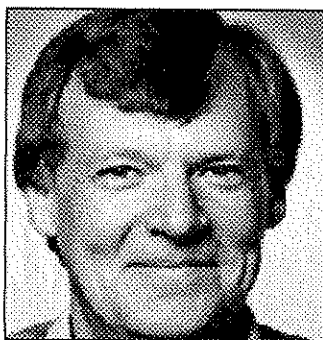

25 år. **Ole Mahler**. Lingvistik. 16. august.

30 år. **Lene Fogsgaard**. Romansk. 1. september.

25 år. **Jens Cramer**. Nordisk. 1. september.

25 år. **Johannes Østergaard Petersen**. Filosofi. 1. september. Instituttet afholder reception i begyndelsen af semesteret. Tid og sted annonceres senere.

20 år. **Mogens Nykjær**. Kunsthistorie. 1. september.

10 år. **Arne Kjær**. Informations- og Medievidenskab. 1. september.

10 år. **Marie Kejser**. Germansk. 17. september.

ph.d.-graden

Jens-Bjørn Riis Andreassen, licentiat-graden for afhandlingen *Informationsteknologien og den arkæologiske forskningsproces*.

Margrethe Floryan, museumsinspektør, licentiat-graden for afhandlingen *Gardens of the Tsars and the Sovjets. An Analysis of the Aesthetics, Semantics and Users of Late Eighteenth Century Russian Gardens and Their Soviet Echoes*.

Carsten Madsen, licentiat-graden for afhandlingen *Om læsning. Kierkegaard, Kafka, Mallarmé og Jakobsen*.

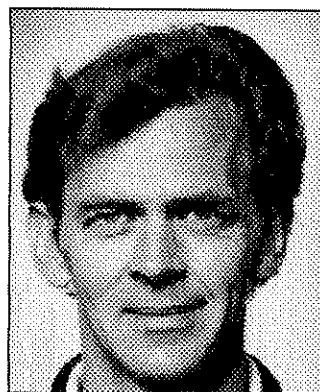
Niels Lehmann, licentiat-graden for afhandlingen *Dekonstruktion og Dramaturgi*.

Fødselarer

50 år. **Birthe Jensen**. Kunsthistorie. 21. juni.

70 år. **Giuseppe Torresin**. Oldtid & Middelalder. 6. juli.

50 år. **Uffe Juul Jensen**. Filosofi. 6. juli.

50 år. **Hans Fink**. Filosofi. 10. august.

60 år. **Shirley Larsen**. Engelsk. 2. september.

40 år. **Rene Rasmussen**. Litteraturhistorie. 10. september.

Flere navnenyheder
på bagsiden og side 27

Kalenderen

Foredrag og seminarer

Torsdag 26. maj -
Fredag 27. maj

Cross-Cultural Conversations. Symposium på Center for Kulturforskning. Konferencecenteret, sal 2, Studenternes Hus. *Se omtale andetsteds i HUMavisen.*

Mandag 30. maj

9.15-17.00 Ph.d.-kursus i Friedrich Nietzsche. Center for Kulturforskning, lokale 126, Finlandsgade 26. *Se omtale andetsteds i HUMavisen.*

JUNI MÅNED:

Mandag 13. juni

10-12 Lektor, institutleder Thomas Pedersen: *Rusland på vej - mod et nyt imperium?* Auditorium 1, Gustav Wiedsvej 12.

Tirsdag 14. juni

10-12 Lektor Henning Mørk: *Perspektiver for et 3. Jugoslavien.* Auditorium 1, Gustav Wiedsvej 12.

Onsdag 15. juni

10-12 Ph.d.-studerende Annette Jensen: *Centralasien - SNG's 3. verden mellem Moskva og moskeen.* Auditorium 1, Gustav Wiedsvej 12.

Torsdag 16. juni

10-12 Kandidatstipendiat Peter Bugge: *Hvem tilhører Tjekkiet og Slovakiet?* Auditorium 1, Gustav Wiedsvej 12.

Fredag 17. juni

10-12 Lektor, studieleder Kjeld Bjørnager: *Den russiske "intelligentsija" - i går, i dag og i morgen.* Auditorium 1, Gustav Wiedsvej 12. Efter forelæsninger er der reception og åbent hus. *Se omtale andetsteds i HUMavisen.*

SEPTEMBER MÅNED:

Onsdag 7. september

15.00 Professor Keith Bradley (Victoria, Canada): *Imperial Biography: Plutarch.* Antikmuseet.

Torsdag 8. september

Seminar/læsegruppe gennemgang af Plutark-tekst til belysning af herskerbiografien. Tid og sted meddeles senere.

Onsdag 14. september

15.00 Professor Keith Bradley (Victoria, Canada): *Conceptualizing the Roman Family, moral, Social, and Emotional Implications.* Antikmuseet.

Onsdag 21. september

15.00 Dr. Simon Price (Oxford): *Enemies of the Roman Order: Magicians, Jews and Christians.* Antikmuseet.

Onsdag 28. september

15.00 Dr. Simon Price (Oxford): *The Place of Religion: Rome under Augustus.* Antikmuseet.

SÆTTERNISSE & STAVEKONTROLD

Den politiske stavekontrol

1. årgang underlagt Kreml og andre finurligheder, når stavekontrollen ikke slår til

“Russere bliver yngre”, skrev vi i sidste nummer. Men Jeltsin har ikke fundet Ungdommens Kilde. Tværtimod var det blot redaktionens ufrivillige bidrag til diskussionen om stavemåder. Og dén her var gal. Måske er der russere på 1. årgang, men årgangen som helhed består af russer.

Redaktionen må erkende, at stavefejl på Humaniora kan være lige så skæbnesvangre som kommaføj på Matematik. Og når det går ud over de stakkels russer(e), så dugger de kritiske briller på adskillige institutter. Det er desværre den slags fejl, som stavekontrollen (endnu) ikke kan fange.

Det hedder altså *en rus, flere russer, alle russerne*, når vi taler om nye studerende, erkender redaktøren med flad pande.

Politisk kontrol

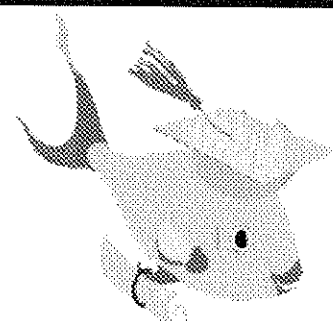
Til gengæld er redaktøren glad for, at han ikke har fulgt alle stavekontrollens forslag. Det ville næppe være topmålet af gæstfrihed, hvis gæstelektor *Anneloes Rademaker* var blevet omdøbt til *Annelise Radmager*. Stod til det kontrollen, er det heller ikke *Hans Krongaard*, der i dette nummer skriver om *hovedanlægget* i Øm Kloster, tværtimod er det *Hans Kranarm*, der udfolder sig om *haveanlægget* samme steds. Mest ufor-skammet er kontrollen overfor studie-vejleder *Eva Boltau* - hun bør efter den digitale opfattelse hedder *Eva Blodtab*.

En vis humor, indsigt, despekt eller satire har den redaktionelle stavekontrol også. Ph.d.-studerende, der ikke har stipendium, kan få en *studieplads*, men det afviser kontrollen og

anbefaler i stedet for det mere rentable *stadeplads*. Stavekontrollen har heller aldrig hørt om ordet *afhandlingen*. Uanset forfatter foreslår den konsekvent *afvandingen*. Og hvad skal man med *lederposten*, når man lige så godt kan sætte tænderne i *leverpostej*n.

Stavekontroller er sjældent neutrale. Den første udgave til WordPerfect 5.0 kendte for eksempel samtlige bøjninger af *grundtvigianer*, men undrede sig højlydt bippende over, hvad en *marxist* dog var.

Heller ikke redaktionens udgave af den danske Word til Windows' stavekontrol er fejlfri - for eksempel foreslår den *statskontrol* i stedet for det helt ukendte ord *stavekontrol*.

25 års jubilæum. Per Serritslev Petersen, lektor ved Engelsk Institut, er netop landet efter endnu et feltstudium udi den postmoderne *red-neck* Cajun café-kultur i Mississippi-deltaet (men også intensive fonetiske studier af det retrofleksive amerikansk-engelske fonem /r/, som jubilaren fortsat har svare problemer med at artikulere).

Jubilarens videnskabelige interesse for sprog og kultur i *the Deepest South of the US* skyldes i denne omgang hans nylige 'omskoling' til American Studies og sprogundervisning, der igen skal ses som konsekvens af fakultetets beslutning - i 1986 - om en radikal langtidspanlægning / nedskæring af Engelsk Instituts bemanding.

Jubilaren, hvis faglige specialer primært omfatter britisk litteratur og

kultur, tekstteori og videnskabsteori blev i denne desperate situation nødsaget til at undervise (og dermed efteruddanne sig) i blandt andet amerikansk litteraturhistorie samt britisk- og amerikansk-engelsk fonetik og tekstproduktion.

25-års jubilaren udtaler efter hjemkomsten fra Mississippi-deltaet, at han i sit feltarbejde altid med stolthed (jævnfør billedet) bærer sit universitære silkeslips med de springende delfiner, der søger den videnskabelige soliditet *in profundis / in casu the Deep South*. Den primitive machosymbolske hovedbeklædning er et nødvendigt onde, pointerer han, når man opererer blandt sydstaternes *red necks*, der har det med at klippe slipset af folk, der på nogen måde kan identificeres som akademiske *eggheads*.

Ansættelser

Mag. art., fil. dr. **Carl-Ulrik Schierup**, professor i etnografi og socialantropologi. 1. juni 1994.

Ivan Almeida, lektor i spansk, Romansk. 1. marts 1994.

Bodil Bjerring, assistent ved Afdeling for Etnografi. 1. juni 1994.

Vibeke Hennemann, assistent ved Afdeling for Middelalderarkæologi. 1. juni 1994.